

FÒRUM JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE TARRAGONA

FESTIVITAT DE SANT RAIMON DE PENYAFORT

N72/JULIOL 2023

Tarragona acull el XIII Congrés de l'Advocacia Espanyola

Les mediacions s'incrementen un 15% durant el 2022
(P6)

Acord entre els col·legis de l'advocacia i Justícia per millorar les condicions del TOAD (P15)

"Equidad versus igualdad en el deporte" per Lourdes Guvernau (P28)

EQUIPS MULTIFUNCIÓ CANON PER AL SECTOR LEGAL.

Alta productivitat i estalvi de costos per al seu despatx d'advocats.

Els equips de la sèrie imageRUNNER ADVANCE combinen les últimes tecnologies de maquinari i programari de Canon per oferir al seu bufet solucions de documents basades en el núvol i incorpora tots els avantatges de la Generació 3 de imageRUNNER ADVANCE ajudant-lo a afrontar els següents reptes:

Control de Costos

Gasti menys i mantingui els seus costos sota control

Seguretat

Protegeixi els seus documents confidencials i asseguri seus processos d'impressió

Productivitat

Aconsegueixi que els empleats treballin eficientment amb els seus documents

Integració

Disenyi una infraestructura que s'adeqüi al seu treball

Sostenibilitat

Redueixi el consum d'energia i de paper

Consulteu-nos
condicions
especials

Serie imageRUNNER ADVANCE

Canon

Centro Canon Autorizado

Canon
Business
Center

Parlem?

Sistemas de Oficina Integra, S.L.

Pol. Ind. Riu Clar - C/ Ferro, 61 (43006 Tarragona)

Mes informació: 977 21 50 33 // integra@canonintegra.es

Tarragona

Operado por Sistemas de Oficina Integra, S.L.

2022

ICAT

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia
de Tarragona

N72/JULIOL 2023/Continguts

05 EDITORIAL

06 VIDA COL·LEGIAL

14 NOTÍCIES

18 GRUP DE L'ADVOCACIA JOVE

20 CONGRÉS NACIONAL DE
L'ADVOCACIA A TARRAGONA

21 ENTREVISTA A...

EULÀLIA BARROS I ESTELA
MARTÍN, COPRESIDENTES DEL
TOAD DEL CICAC

VIRGÍNIA MARTÍNEZ,
DIRECTORA DE JUSTÍCIA A
TARRAGONA

24 COMISSIONS I SECCIONS

34 ACCIÓ SOCIAL

37 TRIBUNA JURÍDICA

Edita:

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona
c/ Enric d'Ossó, 1, 2a planta
Tel. 977 21 23 60
www.icatarragona.com

Degana:

Estela Martín Urbano

Consell de redacció:

Susanna Duran
Jose Ferrándiz
Diana C. Morejón
Dani Revenga
Agnés Figuera

Fotografia de la portada:

Ariadna Lucena

Maquetació:

Tamediaxa, S.A.
Tel. 977 21 11 54

Dipòsit legal:

T-636/1993

El Consell de Redacció de la revista no es fa responsable de les opinions recollides en els textos signats per les persones que hi col·laboren ni s'identifica necessàriament amb els mateixos.

MUTUALIDAD
ABOGACÍA

Lo que te define no es
un número ni lo que tienes.
**Lo que te define es a quién
te unes para vivirlo.**

unidos

por una forma de ser

www.mutualidadabogacia.com

Estela Martín Urbano

Degana

L'assistència lletrada, un dret fonamental que necessita més recursos

Les actuacions del torn d'ofici han tornat a pujar un 6% a tot Catalunya i a la nostra demarcació durant el 2022. Va ser un dels arguments que l'advocacia va plantejar a la societat el passat 12 de juliol, aprofitant el Dia de la Justícia Gratuïta, una jornada en què històricament reivindicuem unes condicions més dignes per a les lletrades i lletrats que prestem aquest servei públic.

“L'advocacia ha estat i seguirà estant a l'alçada de les circumstàncies. Però cal que també ho estigui l'Administració. Perquè la resposta del nostre col·lectiu deixa molt clara la nostra vocació de servei”

Aquest increment d'assumptes no és, en absolut, un fenomen aïllat: és una tendència que es ve confirmant any rere any i que tot apunta que es mantindrà en el futur. La inestabilitat econòmica, l'increment de la conflictivitat en una societat cada cop més complexa, la irrupció de noves tendències delictives que proliferen d'una manera molt especial als estrats més desfavorits de la societat, entre d'altres, fan preveure que el torn d'ofici seguirà sent fonamental per garantir l'assistència lletrada a totes les víctimes d'aquests i altres delictes.

En aquest context, l'advocacia ha estat i seguirà estant a

l'alçada de les circumstàncies. Però cal que també ho estigui l'Administració. Perquè la resposta del nostre col·lectiu deixa molt clara la nostra vocació de servei, assumint la materialització d'un dret fonamental del tots els ciutadans amb els nostres propis recursos. Però necessitem més mitjans, millors retribucions i més reconeixement per poder assegurar que aquest servei cobrirà una demanda creixent.

I a la mateixa Administració li demanem una altra cosa: que vetlli (de veritat) perquè el sistema judicial no s'encalli com ha passat els darrers mesos amb les vagues de diferents cossos de funcionaris. El dret a vaga és també un dret fonamental i cada col·lectiu el té al seu abast per usar-lo com a mesura de pressió, però cal ser conscients de l'impacte que provoca el bloqueig que hem vist darrerament. I sobre qui es produeix aquest impacte.

“Necessitem més mitjans, millors retribucions i més reconeixement per poder assegurar que aquest servei cobrirà una demanda creixent”

Cal un Pacte d'Estat per la Justícia, com n'hi ha hagut d'altres en serveis que són essencials per al benestar de la ciutadania. I, més enllà dels interessos de cada actor d'aquest sistema, és una qüestió de voluntat política.

Bon estiu a totes i a tots.

VIDA COL·LEGIAL

Les mediacions al Camp de Tarragona es van incrementar en un 15% durant el 2022

Les dades del 2022 són positives per a la mediació. Així ho van exposar la degana, Estela Martín, la presidenta de la Comissió de Mediació de l'ICAT, Maria José Bertomeu, i la responsable de mediació dels serveis territorials del Departament de Justícia a Tarragona, Teresa Maria Prats, en una roda de premsa en la que van fer balanç dels serveis de mediació a la demarcació de Tarragona durant l'any 2022, amb motiu de la celebració del Dia Europeu de la Mediació, que se celebra el 21 de gener.

La principal dada destacada és que els expedients de mediació tramitats es van incrementar en un 15,5% durant el 2022, ja que es va passar dels 256 del 2021 als 296 que es van registrar el 2022. Uns altres indicadors a destacar són el nombre de sessions informatives des del Servei d'Orientació de la Mediació de l'ICAT, que van passar de 302 el 2021 a 403 el 2022, un increment de més del 30%; o els expedients iniciats, que van passar de 210 el 2021 a 315 el 2022, amb un increment del 50%.

La degana va remarcar que “el percentatge de casos que acaben amb acord està al voltant del 80%” i va posar en valor “la contribució que fem les advocades i advocats i els col·legis per impulsar un servei que és molt positiu per a la societat i que permet descongestionar els jutjats amb assumptes que tenen moltes possibilitats de solucionar-se per aquesta via” i va reclamar un millor finançament a les administracions per tal de seguir incrementant el seu protagonisme.

Per la seva banda, Maria José Bertomeu va explicar aquesta tendència a l'alça perquè “cada cop hi ha més consciència que la mediació és una via efectiva per a la resolució de conflictes, perquè és més ràpida, més barata i genera solucions que satisfan més a les parts, perquè són elles les que impulsen el procés arribant a solucions pactades”. Així mateix va posar en relleu la figura dels mediadors per la seva neutralitat. “Moltes vegades el mediador només posa en contacte les parts perquè fa temps que no es comuniquen; es tracta d'un nou paradigma de justícia” va afegir.

La responsable de mediació dels Serveis Territorials del Departament de Justícia a Tarragona, Teresa Maria Prats, va detallar que “el 77% d'expedients són en l'àmbit de família, en qüestions relacionades amb les separacions, la custòdia dels fills, etc. mentre que l'altre 23% són en l'àmbit civil, sobretot en conflictes veïnals i, cada cop més, en el sector empresarial”.

L'advocacia institucional continua treballant i defensant la via de la mediació com una via complementària a la judicial i indispensable per a la descongestió de la Justícia, així com també per a fomentar la “cultura de l'acord”. Aquest va ser de fet el lema que va encapçalçar el Congreso Nacional de la Abogacía Española que es va celebrar el mes de maig a PortAventura. Perquè tal i com va afirmar Victoria Ortega, presidenta del CGAE a la presentació d'aquest Congrés “la recerca de l'acord està en l'essència de l'advocacia”.

Estela Martín, Maria José Bertomeu i Teresa Maria Prats (dreta) durant la roda de premsa amb motiu del Dia Europeu de la Mediació

Assistents a la lectura del manifest a l'Avinguda President Companys

Jornada reivindicativa per celebrar el Dia de la Dona

Com cada 8 de març, la Comissió per la Igualtat de l'ICAT va organitzar els actes institucionals per al Dia Internacional de la Dona amb la lectura d'un manifest reivindicatiu sobre la situació de la dona en el sector de l'advocacia i a la societat en general. La convocatòria, oberta al col·lectiu i a la ciutadania, va comptar també amb un estand ubicat a la Rambla Lluís Companys, des d'on l'ICAT va donar visibilitat als actes de la jornada.

Membres de la Junta de Govern, advocades i advocats de l'ICAT i personal laboral del Col·legi van llegir conjuntament un manifest en el que a banda de les reivindicacions pròpies de la diada, es va posar el focus en la necessitat que s'aprovi d'una vegada per totes una Llei d'eficiència processal que permeti la conciliació de la vida professional i personal de l'advocacia i que s'adeqüin, amb perspectiva de gènere, les dependències i els procediments judicials, especialment en els jutjats de violència domèstica. Des de l'ICAT esperem que la futura Ciutat de la Justícia ja disposi d'espais habilitats per a una correcta atenció a les víctimes i que permetin aplicar els nous protocols implantats per la Conselleria de Justícia.

Nou canal de denúncies del CICAC

També el dia 8 de març i coincidint amb el Dia Internacional de la Dona, el CICAC va posar en marxa un canal per denunciar possibles casos de discriminació per raó de sexe o de gènere entre la professió. L'accés a aquesta eina es fa a través de la pàgina web del Consell o mitjançant el correu electrònic denunciadiscriminacio@cicac.cat. Aquesta iniciativa té com a objectiu facilitar a qualsevol col·legiat o col·legiada, al personal intern del Consell, als mateixos col·legis professionals de l'advocacia o a terceres persones que tinguin o hagin tingut relació amb operadors jurídics, que puguin denunciar situacions de risc o incompliments de la llei, del Codi Ètic de l'advocacia catalana o de les normes deontològiques per situacions de discriminació per raó de sexe o de gènere. La Comissió d'Ètica del Consell serà la responsable d'estudiar totes les queixes o denúncies, garantint sempre la confidencialitat de la persona denunciada.

La degana rep el reconeixement del Consolat del Marroc a Tarragona

El passat mes de març la degana, Estela Martín, va participar al col·loqui 'Desafíos de la mujer entre las dos orillas', organitzat pel Consolat General del Marroc a Tarragona dins dels actes del Dia Internacional de la Dona. En la seva intervenció, la degana va posar l'accent en el gran pes específic que la dona té a l'advocacia, un fet que es reflecteix a la Junta de l'ICAT, on s'ha assolit la paritat entre homes i dones, en la línia del que també fa el Consell de l'Advocacia Catalana. En el transcurs del mateix acte la degana va rebre un homenatge per ser la primera dona que ocupa el càrrec de degana a la història de l'ICAT i per les seves "fites i mèrits destacats en la defensa en el suport a les dones i la defensa dels seus drets".

D'esquerra a dreta Ikram Chahine, cònsol del Marroc, Estela Martín, degana de l'ICAT i Santiago Castellà, subdelegat del Govern a Tarragona

Noves incorporacions a la secretaria col·legial

Des d'aquest mes de març la secretaria de l'ICAT compta amb una nova incorporació. Es tracta de la Sara Alves, administrativa adscrita a l'àrea del torn d'ofici i que substitueix a la Isabel Martínez, que ha format part de l'equip de l'ICAT durant nou mesos i a qui desitgem molta sort en la seva nova feina.

La Sara ja coneixia l'ICAT perquè va estar cursant les pràctiques

d'administratiu aquí al Col·legi durant els anys 2017 i 2018. Durant aquells mesos va realitzar tasques dins de diferents àrees de la secretaria, concretament a honoraris, suport al torn d'ofici, atenció als col·legiats, arxiu i formació.

El personal i la Junta de Govern et donem la benvinguda i desitgem que et trobis molt a gust entre nosaltres!

Sara Alves a la secretaria de l'ICAT

Els alumnes en pràctiques de l'ICAT

Aquest any el Col·legi ha comptat també amb la col·laboració d'alumnes en pràctiques de diferents instituts d'educació secundària i altres institucions de Tarragona. Durant aquest semestre han cursat les pràctiques dels cicles de formació professional de l'Institut Vidal i Barraquer l'Esther Almeida, l'Àlex Perales i l'Abir Boufi. L'Esther i l'Àlex han cursat el mòdul de gestió administra-

tiva orientada a l'àmbit jurídic i l'Abir ha realitzat la formació del mòdul de gestió administrativa general. Esperem que tots ells hagin estat molt a gust entre nosaltres i que les hores de pràctiques a l'ICAT els hagin resultat interessants i profitoses. Des del Col·legi seguirem donant suport a la formació i enfortint els vincles amb les escoles i instituts de la nostra ciutat.

D'esquerra a dreta Esther, Àlex i Abir

Celebració de la diada de Sant Jordi a la biblioteca de l'ICAT

El divendres dia 21 d'abril el Col·legi va celebrar la tradicional diada de Sant Jordi. Durant tot el matí, els col·legiats i col·legiades que van visitar el servei de biblioteca del Col·legi van poder endur-se un llibre d'obsequi, gentilesa de diferents editorials jurídiques, i un punt de llibre del Consell de l'Advocacia, dissenyat especialment per aquesta diada per reivindicar la funció de les biblioteques que integren el CICAC.

Diada de Sant Jordi a la biblioteca

Dins del marc d'aquesta celebració, la biblioteca va rebre una donació del catedràtic de Dret Processal a la URV i director de l'Escola de Pràctica Jurídica del Col·legi, Federic Adan, d'una selecció dels seus darrers llibres. La degana, Estela Martín, va agrair personalment a l'autor aquesta donació bibliogràfica que ja forma part del fons documental de l'ICAT.

Acte d'entrega a l'ICAT dels llibres publicats pel Dr. Federic Adan

L'assemblea aprova els comptes anuals de 2022

El divendres dia 31 de març es van aprovar per unanimitat i en assemblea general ordinària, la liquidació pressupostària de la institució corresponent a l'any 2022. Durant la sessió, i d'acord amb l'ordre del dia, es va donar compte de la memòria anual del Col·legi, un document que resumeix les activitats realitzades pels

diferents departaments, comissions, seccions i institucions vinculades a l'ICAT. També, i en assemblea general extraordinària, es va aprovar l'ampliació del pressupost de 2023 pel que fa a la compra d'actius per import de 30.000€.

D'esquerra a dreta Alberto García, tresorer, Estela Martín, degana, Julio de Parellada, vicedegà, i Susanna Duran, secretària

La consellera de Justícia participa als actes de la diada de Sant Raimon

El passat dia 30 de juny el Col·legi es va posar de gala pels actes de celebració de la festa col·legial en honor al seu patró, Sant Raimon de Penyafort. El saló d'actes va acollir més de dues-centes persones entre autoritats convidades, homenatjats, familiars i col·legiats que van assistir a la sessió solemne, presidida per la consellera de Justícia, Gemma Ubasart, l'alcalde de Tarragona i col·legiat a l'ICAT, Rubén Viñuales, el president de l'Audiència Provincial de Tarragona Joan Perarnau, la fiscal en Cap María José Osuna, la degana del Col·legi de l'Advocacia de Reus i presidenta del CICAC, Encarna Orduna i la degana de l'ICAT, Estela Martín.

Assistents a l'acte solemne de la diada de Sant Raimon

JURANTS	PADRINS
Sra. Sheila Alberti Pina	Sr. Marc Gavaldà Gotarra
Sra. Nerea Domínguez García	Sr. Alfred Ventosa Carulla
Sr. Marc Barrachina Alcàntara	Sr. Joan Anton Barrachina Cros
Sra. Anna Martínez Escobar	Sr. Josep Singla Sangrà
Sra. Karolina Villada Mosquera	Sra. Rosa María Rivas Carrasco
Sra. Arianna Fernández Olivé	Sr. Christian Martínez Laurent
Sr. Eudald Pujol Policarpo	Sr. Josep Maria Pujol Palau
Sr. Christopher Hompanera Rodríguez	Sr. Ángel Elías Pérez Núñez
Sr. Borja Quereda Rueda	Sr. Julio de Parellada Durán
Sra. Rosalia Usach Ayala	Sr. Manel Albiac Cruixent
Sr. Marc Alfageme Abelló	Sr. Antoliano Lahiguera Lahiguera
Sra. Cristina Vives Pellisé	Sra. Ayiadna María Verrier Cruz
Sr. Andrei Baltaretu	Sr. Tomàs Gilibert Boyer
Sr. Juan García Rodríguez	Sra. Cristina Penalba Sánchez
Sr. Santiago Mateos Fenollar	Sr. Rubén Viñuales Elías
Sr. Javier Cobacho Arjona	Sr. Lluís Maria de la Cuadra i Pagès
Sra. Laura Martínez Pardo	Sra. Júlia Constantí Garriga
Sra. Miriam Alarcón Jiménez	Sr. Daniel Vera Jáquez
Sr. Alfonso Bataller Díaz	Sr. Xavier Castanera Saigi
Sr. Urbano José Rifaterra Casamitjana	Sra. Maria Teresa Casamitjana Llovet
Sra. Roxana Yolanda Avila Montes	Sra. Diana Caridad Morejón Corrales

Acte de Jura

La sessió solemne, acte central de la diada, va començar a les 18:00h amb la tradicional imposició de togues als nous col·legiats i col·legiades.

La degana va donar la benvinguda als assistents i seguidament, va donar la paraula a la secretària de la Junta de Govern, Susanna

Duran, que va donar inici a l'ordre del dia dels actes de la festa, amb la jura o promesa dels nous advocats i advocades col·legiats a la nostra institució. Aquest any van ser vint-i-un els jurants que van rebre simbòlicament la toga i la insígnia del Col·legi.

La degana fa entrega de la insígnia i del diploma

Foto de grup d'autoritats, jurants i homenatjats

El parlament en representació dels nous togats i togades el va fer el company Javier Cobacho Arjona, apadrinat pel col·legiat Lluís Maria de la Cuadra Pagès. Seguidament va prendre la paraula la vicepresidenta del Grup de l'Advocacia Jove, Judit Ansel Domingo qui va adreçar en nom del GAJT unes paraules als jurants, a

Javier Cobacho fa el parlament en nom dels jurants

qui va assegurar que davant les dificultats, els dubtes i els entrebancs no s'ha de tenir por de demanar ajuda i preguntar a altres companys amb més experiència i va remarcar que amb esforç i il·lusió els resultats acaben arribant.

Judit Ansel, vicepresidenta del GAJT, fa el discurs de benvinguda als nous jurants

Entrega de les insígnies d'argent

Seguint amb el protocol de la diada, es van lliurar les insígnies d'argent als dinou companys i companyes que han complert vint-i-cinc anys d'exercici professional continuat en l'àmbit del Col·legi i sense nota desfavorable en el seu expedient. El parlament en nom dels homenatjats va anar a càrrec de Lorenzo Santos Núñez, que va parlar dels canvis que ha experimentat l'ofici, d'advocat, dels reptes del present i del futur, del valor de la feina que es fa des del Col·legi agraint a l'equip de Junta tots els anys compartits, i per últim de l'exigència d'aquesta professió i l'afectació que aquesta dedicació té a les famílies, a qui va agrair el seu suport i recolzament constant.

Acte d'entrega de la insígnia i del diploma pels 25 anys d'exercici

Lorenzo Santos durant el seu parlament

HOMENATGE ALS 25 ANYS D'EXERCICI

Sr. Alejandro Llorens Llorba

Sra. Regina Jové Martínez

Sr. Javier de Oriol Orna

Sr. Lluís Mezquida Sans

Sra. Montserrat Domingo Ceperuelo

Sr. Lorenzo Santos Núñez

Sra. Cristina Gallart Blanco

Sr. Ramon Piñol Cos

Sra. Maria Carme Domingo Grimau

Sr. Frederic Royuela Ampurdanès

Sra. María José Bertomeu Bertomeu

Sra. María Aránzazu Gil Solana

Sra. Elisa Canals Vilafranca

Sra. Maria José Canals Vilafranca

Sr. Leandro Riquelme Ferré

Sra. Maria Martí Solé

Sr. Fermín Martín Kirner

Sra. Marta Virgili Rabinad

Cloenda de l'acte i sopar de gala

Taula d'autoritats

Encarna Orduna (esquerra), presidenta del CICAC, i María José Osuna, fiscal en Cap

Joan Perarnau (esquerra), president de l'Audiència, i Rubén Viñuales, alcalde Tarragona

Assistents al sopar celebrat a la Casa Miret

L'acte va finalitzar amb els parlaments de les autoritats convidades. La fiscal en Cap, María José Osuna, va manifestar les dificultats amb que actualment es troben els operadors jurídics pels retards i la situació de col·lapse del sistema judicial, especialment greu en la nostra demarcació, demanant a l'Administració tota l'ajuda possible.

El president de l'Audiència Joan Perarnau va posar en valor la feina dels col·legis i la bona entesa i col·laboració que existeix entre els diferents col·lectius d'advocacia, procuradoria i judicatura de la nostra demarcació per poder treballar en pro de la Justícia, tot i les dificultats que comporta no disposar encara del Fòrum Judicial. La presidenta del Consell de l'Advocacia, Encarna Orduna, va exposar la importància de formar part d'un organisme com el CICAC, des d'on es pot abordar amb garanties el necessari diàleg amb les diferents administracions per desencallar i tirar endavant projectes per a tota l'advocacia del territori.

L'alcalde de Tarragona i també col·legiat a l'ICAT, Rubén Viñuales, va parlar, d'una banda, del sentiment de la professió d'advocat, i de l'altra va posar de relleu que la Justícia no s'ha de veure com una despesa sinó com una inversió, perquè reverteix en nombrosos serveis cap a la ciutadania i que aquesta és la visió que cal tenir present per part de les administracions.

Durant el seu torn de paraula, la degana va posar el focus en l'orgull dels professionals de l'advocacia per exercir una professió clau per a l'Estat de Dret, el rigor per la feina ben feta i del sentiment de pertinença a l'ICAT, així com la necessitat de seguir lluitant juntament amb tot el col·lectiu per millorar les condicions de treball de les advocades i advocats.

Va tancar el torn dels parlaments la consellera de Justícia, Gemma Ubasart, qui va afirmar que el projecte de la Ciutat de la Justícia tirarà endavant amb els terminis establerts i que al 2026 Tarragona ja disposarà d'aquest equipament tan esperat i necessari. També va anunciar que s'ha destinat una partida de 80ME pel servei de justícia gratuïta, la que més ha crescut dins dels pressupostos de Justícia i que s'ha incrementat un 10% respecte l'any passat.

Finalment la degana va acomiadar l'acte manifestant de nou el seu agraïment a totes les autoritats i assistents, donant una afectuosa benvinguda als nous jurants i expressant el seu respecte i admiració als companys i companyes homenatjats pels anys d'exercici de professió. La diada va continuar a la Casa Miret de Tarragona, on es va celebrar el sopar.

1/6

Este número es indicativo del riesgo del producto siendo 1/6 indicativo de menor riesgo y 6/6 de mayor riesgo.

Banco Santander está adscrito al Fondo de Garantía de Depósitos de Entidades de Crédito. Para depósitos en dinero el importe máximo garantizado es de 100.000 euros por depositante en cada entidad de crédito.

En el Santander os tenemos en cuenta.

Por ello, tenemos una cuenta que se adapta a ti: la **Cuenta Corriente Colectivos del Santander**, **sin comisión de administración ni mantenimiento de la cuenta¹, sin comisión por transferencias en euros, nacionales y UE realizadas por internet, banca móvil o cajeros.**

No aplica a urgentes e inmediatas, y con las tarjetas*:

- **Tarjeta Crédito Santander**
Todo lo que necesitas en una única tarjeta.
- **Tarjeta Débito Santander²**
Sin comisión de emisión ni de mantenimiento.

También tenemos una **oferta preferente de financiación** para ti.

Infórmate en el **915 123 123** o en nuestras oficinas.

NOTÍCIES

L'ICAT present en el lliurament al Parlament d'un informe sobre la violència masclista

L'informe avalua els dos anys d'implantació de l'assistència lletrada a les víctimes

El dijous dia 19 de gener i en representació del Col·legi de l'Advocacia de Tarragona, la degana de l'ICAT, Estela Martín, i la secretària del Col·legi, Susanna Duran, van participar en l'acte de lliurament al Parlament de l'informe elaborat pel Consell de l'Advocacia Catalana que avalua els dos anys d'implantació de l'assistència lletrada a les víctimes de violència masclista, que es va posar en marxa arrel de la publicació de la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de l'art. 31 de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. Entre d'altres conclusions, el document revela que tres de cada quatre víctimes de violència masclista ja reben assistència lletrada immediata a les comissaries. L'informe també conclou que la modificació d'aquesta llei ha permès que en dos anys s'hagi triplicat el nombre de dones amb assistència jurídica a l'hora de denunciar els fets. Durant el seu torn d'intervenció, Estela Martín va reivindicar la important funció que realitzen les advocades i advocats del torn d'ofici per aconseguir aquests avenços. La delegació del CICAC va ser rebuda per la vicepresidenta primera en funcions

La degana Estela Martín i la secretària Susanna Duran al Parlament de Catalunya

de presidenta, Alba Vergés, la vicepresidenta segona, Assumpta Escarp, i el secretari primer, Ferran Pedret, en representació del Parlament.

L'advocacia es reuneix amb la delegada del Govern de l'Estat a Catalunya

La degana de l'ICAT, Estela Martín, va formar part de la delegació del Consell de l'Advocacia Catalana que es va reunir el passat 8 de febrer amb la delegada del Govern de l'Estat a Catalunya, Maria Eugènia Gay. Durant la reunió es van tractar diversos temes d'interès comú, especialment relacionats amb estrangeria, protecció internacional i l'ús de la llengua catalana. La trobada

forma part del seguit de contactes institucionals i de treball que manté regularment el Consell de l'Advocacia Catalana amb les principals institucions i organismes del país. Recordem que Estela Martín ocupa des del mes de desembre de 2022 el càrrec de secretària del CICAC i forma part, per tant, de la Comissió Permanent d'aquesta institució.

Reunió amb la Delegació del Govern de l'Estat

Els representants institucionals de l'advocacia catalana

Acord entre els col·legis de l'advocacia i la Conselleria de Justícia per estudiar com millorar les condicions del TOAD

L'advocacia catalana i la Conselleria de Justícia van acordar el dia 25 d'abril estudiar com millorar les condicions del torn d'ofici a Catalunya. El compromís, al que es va arribar després d'haver celebrat diverses reunions de treball amb la consellera Gemma Ubasart i el seu equip i en les que també va participar la degana de l'ICAT com a copresidenta de la Comissió del TOAD del CICAC, va consistir en la creació d'un grup de treball entre l'advocacia institucional i la Conselleria que, mitjançant un calendari pautat de reunions, analitzarà totes i cadascuna de les reivindicacions de l'advocacia en l'àmbit de la justícia gratuïta.

Les millores que es proposen són en relació amb l'accés al torn d'ofici; la garantia del cobrament de la totalitat de les actuacions que realitzen els advocats i advocades adscrits al TOAD; la necessària recuperació dels IPC's no recuperats com a conseqüència de les retallades patides pels mòduls els anys posteriors al 2010; la imprescindible revisió i adaptació dels mòduls retributius a la dificultat real dels diferents procediments; o la urgència en efectuar una racionalització del sistema de guardies per l'assistència a les persones detingudes i a les víctimes, que es troben actualment sotmeses a una forta pressió per l'increment de persones assistides.

Estela Martín va valorar que "suposa un avenç que s'hagi creat

aquest equip de treball precisament amb la Generalitat, perquè és l'administració competent en matèria de justícia gratuïta i la responsable dels mòduls que cobra l'advocacia d'ofici catalana". "Tenim la convicció que d'aquestes converses se'n derivaran acords per anar materialitzant la llarga llista de reivindicacions que tenim les advocades i advocats en l'àmbit de la justícia gratuïta", va manifestar la degana, que va titllar la situació del torn d'ofici com a "absolutament insostenible".

Reunió de treball al CICAC el dia 30 de maig amb la consellera Gemma Ubasart

Visita de la secretària de l'Administració de justícia a l'ICAT

El passat dia 14 de juny la nova secretària de l'Administració de justícia, Iolanda Aguilar, i la delegada territorial de Tarragona, Virgínia Martínez, es van reunir amb la degana en una trobada en la que també va participar la subdirectora de Suport Judicial i Coordinació Tècnica, Judith Monje. Aquesta visita s'emmarca en la ronda de contactes que des del Departament de Justícia es va iniciar amb els col·legis de l'advocacia per analitzar de forma més particular la realitat de cadascun dels partits judicials de Catalunya i especialment centrant-se en el torn.

Durant el decurs de la reunió, la degana va exposar a la secretària de Justícia les preocupacions pròpies del col·lectiu, posant l'accent en l'àrea del torn i justícia gratuïta i li va traslladar les millores que des de l'ICAT es consideren més necessàries tenint en compte la realitat de la nostra demarcació.

La degana Estela Martín (centre) amb Iolanda Aguilar (a la seva dreta) i Virgínia Martínez (a la seva esquerra) durant la visita a l'ICAT

Trobada institucional amb el conseller d'Interior per avaluar l'aplicació dels protocols d'atenció a la víctima

La degana va participar el dia 28 de març en una reunió del Consell de l'Advocacia Catalana amb el conseller d'Interior de la Generalitat, Joan Ignasi Elena i responsables dels Mossos d'Esquadra. A la trobada s'hi van abordar diverses qüestions d'interès comú, com l'aplicació dels protocols de violència masclista i la seva evolució, així com la millora de l'atenció als menors que són víctimes de violència. El funcionament del torn d'ofici i assistència al detingut també van estar sobre la taula d'una reunió en la que, per part del Consell de l'Advocacia Catalana, hi van participar també la presidenta del Consell, Encarna Orduna, el degà del Col·legi de Barcelona, Jesús Sánchez, i la degana del Col·legi de Sabadell, Eulàlia Barros.

Trobada amb el conseller d'Interior Joan Ignasi Elena

L'ICAT s'implica en la lluita contra el tràfic d'éssers humans

El 27 de març es va reunir la Comissió de Treball del Circuit d'Actuació contra el Tràfic de Persones de Tarragona en una trobada a la Subdelegació del Govern de Tarragona en la que va participar la secretària de l'ICAT, Susanna Duran, i el fiscal Luís Jesús Chimenó, entre d'altres assistents.

Aquesta iniciativa es va impulsar l'any 2019 per millorar la coordinació de les institucions i entitats socials implicades en la lluita contra aquesta activitat delictiva, i per millorar l'atenció a les víctimes. Durant la reunió es va intentar establir quan seria millor fer la prova preconstituïda de la declaració de les pròpies víctimes i la possibilitat de disposar d'un informe del metge forense a fi de saber si la víctima està capacitada en aquell moment per fer aquesta prova. També es va debatre el tema de les valoracions psicològiques, amb la reclamació de comptar amb un informe inicial de les associacions que porten aquestes víctimes per contribuir a determinar d'on venen i en quin estat es troben, configurant així una

visió inicial per a la defensa dels seus interessos, així com diferents proves psicològiques tant del forense per als danys com de valoració psicològica i, especialment, establir quan correspon demanar totes aquestes valoracions. A banda, també es va posar de manifest la necessitat d'organitzar formacions sobre aquesta temàtica amb la implicació de totes les parts: jutges, fiscals, associacions, forenses, psicòlegs i advocats.

Així mateix, el Consell de l'Advocacia en la seva sessió del dia 29 de maig, va acordar nomenar com a representant del CICAC a la Comissió de Seguiment de Protocol i Protecció de Víctimes de Tràfic d'Éssers Humans a la degana de l'ICAT, Estela Martín. Recordem que aquest protocol es va signar l'any 2013 entre la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, la Fiscalia General de l'Estat, el CGPJ, l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, la Federació de Municipis de Catalunya, el CICAC i el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

La seu de l'ICAT acull la Jornada de Treball Anual en matèria del formació del Consell de l'Advocacia

El CICAC celebra anualment una jornada per dissenyar les diferents accions formatives que l'advocacia catalana desenvoluparà l'any en curs. Enguany aquesta reunió es va celebrar a Tarragona el dia 20 de gener i hi van assistir prop de vint companys i companyes de les diferents comissions de formació del CICAC que van debatre i posar en comú idees i propostes per elaborar el Pla de Formació del Consell per al 2023. Per part de l'ICAT van assistir la degana Estela Martín i el director de l'EPJ, Federic Adan.

Assistents a la jornada de formació del CICAC celebrada a l'ICAT

L'Advocacia reivindica la reactivació del servei públic de Justícia amb una concentració davant del Palau de Justícia

El dimecres dia 28 de juny l'ICAT es va sumar a les concentracions convocades pel Consejo General de la Abogacía Española per mostrar la preocupació de l'advocacia davant la paralització de jutjats i tribunals, que en els darrers mesos s'ha vist agreujada per les vagues de diferents col·lectius de funcionaris del sistema judicial. Una representació de l'advocacia tarragonina, encapçalada per la degana de l'ICAT, Estela Martín, es va concentrar davant del Palau de Justícia de Tarragona, on es va llegir el manifest subscrit pels 83 col·legis de l'advocacia de tot l'Estat.

La degana va posar l'accent en què “el col·lapse del sistema ha fet que molts ciutadans hagin vist frustrats el seu dret a la tutela judicial efectiva, reconegut a la Constitució, perquè justícia amb tres

anys d'espera no és justícia”. Estela Martín considera inacceptable “el gran volum de vistes suspeses, sense serveis mínims i sense previ avis” i va matisar que “no estem en contra del dret a vaga, però la situació és insostenible, volem una solució, i aquesta solució passa per un pacte d'Estat per la Justícia”.

Segons dades del Consejo General del Poder Judicial, a la demarcació de Tarragona es va batre el rècord històric de casos sense resoldre durant el 1r trimestre de 2023, amb un total de 65.307. Una xifra que representa un increment del 6% respecte 2022 i del 44% des de 2019. Aquestes xifres seran encara més alarmants durant els propers trimestres, que serà quan les esmentades vagues de funcionaris tindran més impacte.

Representants de l'ICAT a la concentració davant del Palau de Justícia.

Acte de reconeixement al magistrat Francisco Javier Sánchez Icart

El dia 12 de maig l'ICAT va acollir un acte de comiat al magistrat del Jutjat Social núm. 3 de Tarragona, Francisco Javier Sánchez Icart amb motiu de la seva jubilació que es va fer efectiva el mes de desembre de 2022.

El Col·legi, de mans de la degana Estela Martín, va fer-li entrega d'una mètopa en reconeixement a la seva trajectòria i la sempre total disposició i col·laboració amb el Col·legi.

A la trobada hi van assistir també els copresidents de la Secció de Dret del Treball, els companys Manuel Muñoz i Víctor Canalda.

Acte d'entrega de la mètopa al magistrat Francisco J. Sánchez Icart

GRUP DE L'ADVOCACIA JOVE

Activitats de formació

Durant aquest primer semestre de l'any, l'advocacia jove de l'ICAT ha programat diverses formacions orientades a facilitar la pràctica professional d'aquest col·lectiu. La primera va ser al mes de gener, amb el lletrat de l'Administració de justícia Juan Holgado, on es van tractar sobre les principals novetats de la reforma concursal. El mes de març el magistrat jutge David

Asencio i l'advocat Isaac González van analitzar els principals delictes contra la salut pública. I ja i dins dels actes de la festa col·legial, el dia 28 de juny els advocats Òscar Molina, Isaac González i la secretària de la Junta de Govern, Susanna Duran, van impartir una xerrada sobre qüestions pràctiques en matèria de dret penal.

Sessió formativa sobre la reforma concursal

Conferència sobre els delictes contra la salut pública

Taula de ponents de la sessió "Formació penal zero"

Accions institucionals

El mes de març es va celebrar assemblea general on es va aprovar el pressupost per al 2023 i el pla de treball i calendari d'activitats de l'any, entre altres assumptes. El dia 13 d'abril la presidenta del GAJT, Andrea Guzmán, va prendre possessió del càrrec de vicepresidenta de la CEAJ. El mes de maig es va celebrar el Congreso Nacional de la Abogacía Española a Port

Aventura on una representació del GAJT també va ser-hi present. Durant aquests tres dies, a banda de participar a les diferents ponències i sessions del Congreso, el GAJT va organitzar un seguit d'activitats de caire turístic i gastronòmic per donar a conèixer la nostra ciutat als assistents "joves" dels altres col·legis participants.

Assemblea ordinària

Membres del GAJT al Congreso de la Abogacía

Activitats lúdiques

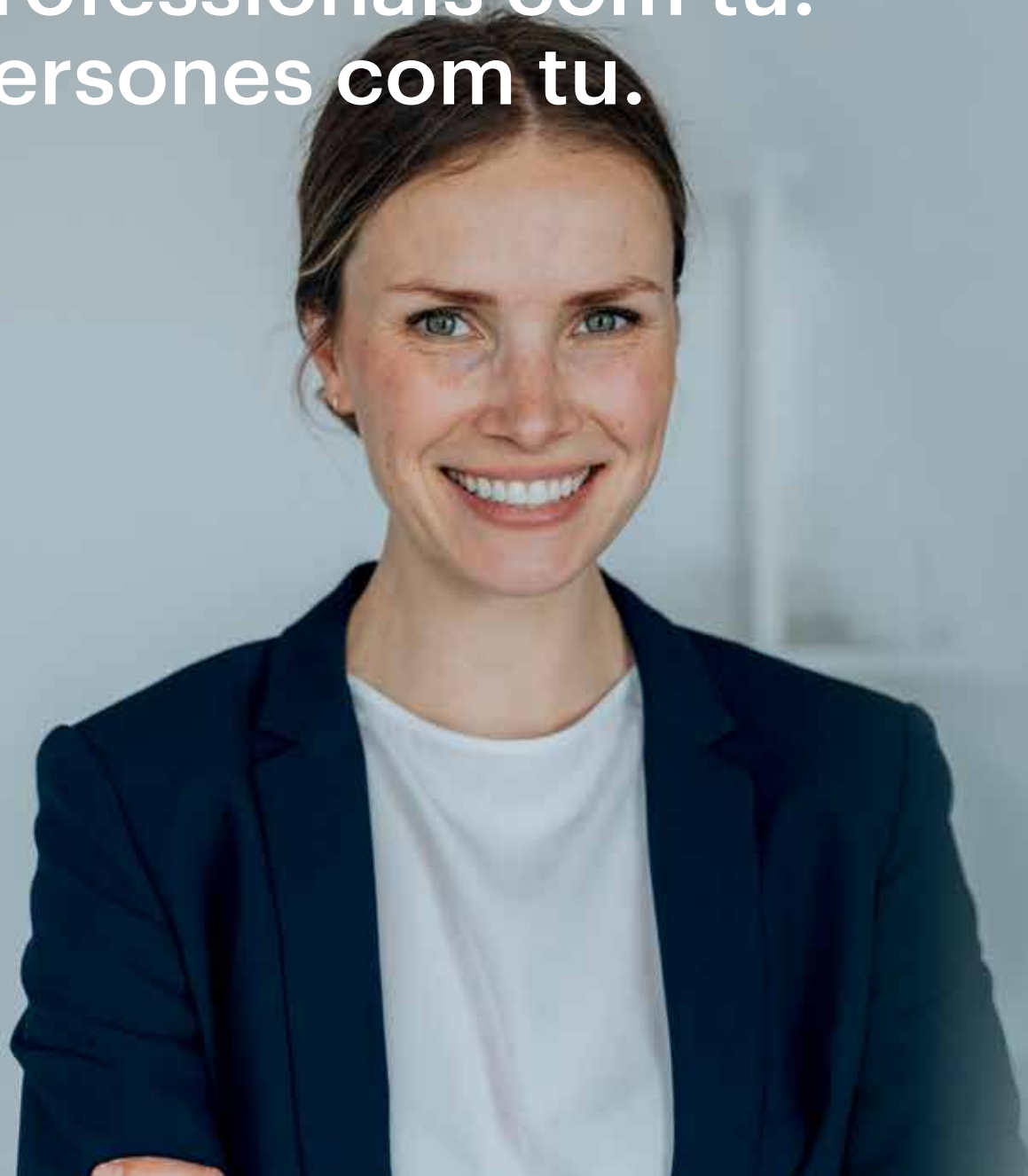
Com és tradició, el mes de març es va celebrar la tradicional calçotada "jove" que va tenir lloc al restaurant Mas Roselló i que va reunir a nombrosos assistents. També durant la setmana de

la festa col·legial, des del GAJT es van organitzar diverses activitats, entre les que destaquem el clàssic vermouth a la cafeteria de la seu col·legial i, enguany i com a novetat, un trivial jurídic.

La banca dels Advocats

**Professionals com tu.
Persones com tu.**

Més informació a:

Tarragona Cabestany

Enginyer Cabestany, 3 | 43001 Tarragona

T 977 598 996 | tarragona.cabestany@arquia.es

www.arquia.com/icat

Tarragona acull el XIII Congrés de l'Advocacia Espanyola

És el primer cop que se celebra a Catalunya i ho fa a la nostra província

Prop de dos-mil professionals de l'advocacia d'arreu de l'Estat van participar els dies 3, 4 i 5 de maig al XIII Congrés de l'Advocacia Espanyola que es va celebrar al Centre de Convencions de Port Aventura, un esdeveniment organitzat pel CGAE que se celebra cada quatre anys i que per primer cop ho ha fet a Catalunya. Fer realitat aquest objectiu va ser un repte que van entomar les tres deganes dels col·legis de Tarragona, Reus i Tortosa presentant una candidatura conjunta que, finalment, va ser escollida. L'alta participació, la qualitat de les ponències i la ubicació privilegiada del Congrés va fer que la convocatòria fos tot un èxit.

Precisament, Estela Martín, degana de l'ICAT va destacar la importància que Tarragona acollís aquest congrés, que va convertir la nostra província en l'epicentre de la professió a nivell estatal. Martín va destacar "l'impacte econòmic que l'esdeveniment suposa i l'oportunitat de posicionar-nos com a destinació turística davant del col·lectiu de l'advocacia". La degana va posar en valor que "això hagi estat possible gràcies a la suma de capacitats i esforços entre els tres col·legis de l'advocacia de la demarcació".

Durant la inauguració de l'acte, la presidenta del Consejo General de la Abogacía, Victoria Ortega, va fer una crida als partits i poders públics per a que, des del diàleg i el consens, s'assoleixi un pacte d'Estat "estable i durador" per a reformar un servei públic de justícia "a prop del col·lapse". Davant la ministra de Justícia, Pilar Llop, que també va intervenir a la inauguració, Ortega va lamentar "l'absolut desacord polític en temes decisius per a la professió i la societat, el poder judicial pendent de

renovació, les vagues i un servei públic de justícia que podria col·lapsar si no es reacciona aviat".

Per la seva banda, la ministra de Justícia, Pilar Llop, va afirmar que pren "bona nota" i va emfatitzar que "és important posar en valor la cultura del diàleg i evitar la cultura de la confrontació, perquè només així aconseguirem el que desitgen els ciutadans, que és la pau social", va afirmar, després d'elogiar a "l'advocacia compromesa amb l'Estat de Dret". Llop va assegurar que el Govern afronta "vagues i altres problemes escoltant i amb diàleg", mentre promouen reformes legislatives "per avançar cap a una justícia moderna i eficient".

La consellera de Justícia de la Generalitat, Gemma Ubasart, va posar en valor "la feina de l'advocacia en favor de la democràcia, una feina que és essencial, ja que no pot haver-hi democràcia sense l'advocacia".

Execució del Corredor Mediterrani

Durant la jornada del dijous dia 4 de maig, els consells i col·legis de l'advocacia de l'Arc de la Mediterrània (Catalunya, Comunitat Valenciana, Illes Balears, Múrcia, Andalusia, Ceuta i Melilla) va aprovar un manifest unitari per demanar la "immediata execució" del Corredor Mediterrani i reclamar que el govern de l'Estat destini la dotació pressupostària necessària per completar aquesta infraestructura. Estela Martín va insistir en que podem ser el «catalitzador» per que el Corredor tiri endavant i va apuntar que pot tenir "efectes econòmics i socials molt positius per aturar el despoblament i atraure a més indústria a la zona".

Autoritats a la inauguració del Congrés de l'Advocacia

Degans i deganes aproven un manifest per reclamar el Corredor del Mediterrani

FOTO: CICAC

ENTREVISTA

EULÀLIA BARROS I ESTELA MARTÍN, COPRESIDENTES DEL TOAD DEL CICAC

“Som una veu col·lectiva i el que fem és unir les nostres forces per poder reivindicar la funció social del torn d’ofici”

Millores retributives i dignificació del servei. Aquestes són les demandes històriques de l’advocacia que presta el torn d’ofici que, aquests darrers mesos, s’ha tornat a mobilitzar per exigir un model de justícia gratuïta sostenible, també, per als professionals que l’exerceixen.

La degana de l’ICA Sabadell, Eulàlia Barros, i la degana de l’ICAT, Estela Martín, com a responsables de la Comissió del TOAD del Consell de l’Advocacia, ens expliquen el paper que estan jugant els col·legis de l’advocacia i la feina que s’està fent des de l’advocacia institucional per millorar les condicions dels advocats del torn i que siguin recollides en el conveni de col·laboració en matèria de justícia gratuïta entre el Departament de Justícia i CICAC.

El mes de maig la Conselleria de Justícia i el CICAC van crear un grup de treball per posar fil a l’agulla i mirar de solucionar les demandes dels advocats del torn. A dia d’avui, en quin punt es troben aquestes negociacions?

EB: A dia d’avui estem ja encarant les últimes reunions, hem posat sobre la taula totes les reivindicacions que històricament el Consell ha vingut demanant any rere any, és a dir, no són reivindicacions noves ni millores que només enguany estem exigint sinó que són les reivindicacions que cada any els representants del Consell davant del Departament de Justícia hem posat sobre la taula.

EM: Fins ara les reunions que hem tingut han estat només a nivell tècnic per analitzar els mòduls, les guàrdies i sistemes de pagament i, un cop fet aquest anàlisi previ, començarem amb les peticions econòmiques. També hem demanat, i ja s’està complint, que la Generalitat visiti totes les seus per poder copçar la realitat de cada lloc i així poder negociar amb una visió exacta de les nostres necessitats i peticions.

Tot i l’esforç continuat per part dels col·legis i del CICAC davant l’Administració per millorar les condicions d’aquest servei, sovint no s’acaba de percebre aquest esforç constant que es fa des dels col·legis

EB: Aquest esforç constant que es fa des dels 14 col·legis catalans per aconseguir millorar les condicions d’aquest servei és veritat que, moltes vegades, no l’hem sabut transmetre correctament i als nostres col·legiats i col·legiades no els ha arribat tot l’esforç que s’hi estava esmerçant en cada moment; però també una de les causes per les que això ha estat així és perquè cada millora aconseguida ens ha costat molt que es fes realitat i, probablement, ha estat aquesta enorme dificultat el que ha fet extendre aquesta percepció entre el nostre col·lectiu que, en aquestes negociacions anuals, no s’aconseguia gairebé res...

EM: Sí, és cert que des de l’advocacia institucional hem de fer un esforç per explicar millor què fa el CICAC. Som una veu col·lectiva i el que fem és unir les nostres forces per poder reivindicar la funció social del torn d’ofici i per fer veure que les nostres peticions són raonables i responen a la gran feina que fem tots els professionals que hi estem adscrits.

El 2023 està sent un any marcat per les mobilitzacions. Primer van ser els LAJs, després els funcionaris de Justícia... Veurem en un futur una vaga dels advocats del torn?

EB: Ara mateix amb la nostra legislació actual no podem parlar de vaga dels advocats i advocades ni dels que estan adscrits al torn d’ofici ni tampoc de la resta que no estan prestant aquest servei. Potser és precisament aquesta la causa de la lentitud i de la dificultat en aconseguir les fites que ens marquem en les nostres exigències i reivindicacions.

EM: Veig en un futur que les nostres reivindicacions han de ser notòries i visibles i que aquestes reivindicacions no han de ser només dels advocats i advocades sinó de tota la ciutadania. En

altres ocasions i en altres territoris s'han fet vagues, però els resultats no han estat els esperats, per tant no crec que aquesta sigui la via per fer valer els nostres drets.

Durant el Congrés Nacional de l'Advocacia celebrat el passat mes de maig a PortAventura es van aprovar un seguit d'esmenes que el CGAE va traslladar al Congrés per que fossin introduïdes al Projecte de Llei del Dret de Defensa. Quins penseu que són els principals esculls que cal afrontar per fer realitat el pacte d'Estat per a la justícia gratuïta?

EB: Per fer realitat el Pacte d'Estat per a la Justícia, cal parlar primer amb tots els grups polítics i sobretot amb el partit o partits que formin govern en la propera legislatura.

EM: Som conscients que no serà fàcil, però com diu l'Eulàlia parlarem amb tots els grups polítics i farem pressió per tal que aquest pacte d'Estat sigui una realitat.

Associacions i plataformes que agrupen advocats d'ofici han plantejat també les seves reivindicacions. S'estan vehiculant d'alguna manera les seves propostes?

EB: La immensa majoria de propostes i reivindicacions que es fan des d'altres col·lectius són les mateixes que històricament hem fet des del Consell; no hi ha reivindicacions noves precisament perquè tot el col·lectiu adscrit a aquest servei sap exactament on estan les febleses del sistema de retribució perquè les patim cada dia en la nostra tasca diària, per això podríem dir que pràcticament no hi ha discrepàncies en el gruix de totes aquestes reivindicacions.

EM: Sí, a més, no podem recollir totes les peticions que fan aquests grups perquè moltes vegades estan vinculades a la zona ministeri i no pas a la nostra, i d'altres porten com a resultat un perill real de privatització del servei.

El Consell de l'Advocacia reclama solucions urgents per a l'advocacia d'ofici no només en l'àmbit econòmic si no també pel que fa a les demandes de conciliació, desconnexió digital i reducció de la burocràcia entre altres. Quines solucions es proposen des del CICAC per fer efectives aquestes demandes?

EM: Aquestes demandes de conciliació i desconnexió passen necessàriament per una modificació normativa. Aquest és el nostre objectiu, que no depengui de la voluntat de ningú, sinó que tingui rang legal i que sigui d'obligat compliment. Hem treballat, treballem i treballarem per tal que sigui una realitat el més aviat possible, i això passa, insisteixo, per que aquesta aprovació normativa sigui una prioritat, surti el govern que surti.

EB: Coincideixo totalment amb el que ha manifestat l'Estela. Només quan aquestes solucions per fer possible que la conciliació de la vida personal, familiar i laboral dels advocats i advocades assoleixin rang legal podem parlar de realitat; fer que això sigui possible és la nostra tasca més important com a advocacia institucional. Fins ara no tenir una llei que ens emparés en l'exercici d'aquests drets de conciliació suposava haver de dependre de la decisió individual que en cada moment prenguéss cada jutjat amb la inseguretat jurídica que suposa per l'advocat director d'un procediment no saber fins l'últim moment si et suspendran l'assenyalament o els terminis.

“Només quan aquestes solucions per fer possible que la conciliació de la vida personal, familiar i laboral dels advocats i advocades assoleixin rang legal podem parlar de realitat”

I ja dins de l'àmbit del nostre Col·legi, quines són les demandes específiques per al col·lectiu de l'advocacia de l'ICAT?

EM: Un reconeixement de la resta d'institucions de la gran tasca que fan els professionals de l'advocacia del torn d'ofici de l'ICAT per a la ciutadania de Tarragona i els seus partits judicials, i això passa per les institucions locals i també per la Generalitat, especialment en el pagament de totes les actuacions que es duguin a terme i que aquest pagament sigui puntual i digne.

Encarna Orduna, presidenta del CICAC, i Eulàlia Barros durant la presentació de les dades del servei del TOAD amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta

VIRGÍNIA MARTÍNEZ TORRES, DIRECTORA DE JUSTÍCIA A TARRAGONA

“Un primer repte que tenim entre tots plegats és destacar el valor social i econòmic que aporta invertir en Justícia”

El 16 de gener de 2023 Virginia Martínez Torres va ser nomenada directora dels Serveis Territorials de Justícia a Tarragona. Llicenciada en Filologia Hispànica per la URV és funcionària del cos superior de l'Administració pública i actualment exercia la docència. Amb ella parlem de la situació de la Justícia a la nostra província i de quines accions de millora i actuacions hi ha previstes de posar en marxa pel seu departament.

Les mobilitzacions dels funcionaris de l'Administració de justícia han marcat l'agenda d'aquest any 2023, també aquí a Tarragona. Quines mesures es preveuen aplicar per prevenir i pal·liar els efectes de tants mesos d'aturades?

És un fet que l'Administració de justícia ha estat infradotada econòmicament perquè històricament no s'hi ha invertit prou, per tant, un primer repte que tenim entre tots plegats és destacar el valor social i econòmic que aporta invertir en Justícia.

El malestar expressat aquests darrers mesos per part de diferents col·lectius que presten serveis a l'Administració de justícia és una mostra de que arriba el moment que els poders públics posin l'atenció en l'àmbit judicial, i aquest Departament treballarà incansablement per a tenir-los.

Vostè va prendre possessió del càrrec ara fa sis mesos. Quin és segons el seu parer el principal coll d'ampolla amb que es troba la Justícia a Tarragona?

Sens dubte el principal escull a Tarragona és la seva dispersió judicial. Ara, després de més de vint anys, la Ciutat de la Justícia de Tarragona ja té cobertura pressupostària i s'està acabant d'elaborar el seu pla funcional amb la participació de tots els operadors jurídics per tal d'escoltar i d'incloure les aportacions de tothom. De fet, el passat 14 de maig els òrgans col·legiats van tenir l'oportunitat de conèixer de primera ma el projecte i van poder aportar-hi la seva visió en una reunió on la secretària de Justícia, Iolanda Aguilar, els va presentar el projecte funcional del Fòrum.

Els col·legis de l'advocacia han liderat durant anys les reivindicacions per a la dignificació del torn d'ofici que actualment es troba en una situació límit. Què s'està fent des del Govern per millorar les condicions d'aquest servei?

Des del Departament tenim establerta amb el CICAC una línia de treball que al llarg de 2023 es materialitzarà en una avaluació del sistema de justícia gratuïta i la conseqüent proposta de racionalització i millora de la prestació del servei. Vull destacar també que en els darrers anys el pressupost per al finançament

de la gestió del servei d'assistència jurídica gratuïta ha arribat a xifres que han crescut fins als 73M€ al 2023. El pressupost en matèria de justícia gratuïta és, de fet, el que més ha crescut dins del propi Departament amb un 10,1% d'increment respecte de l'exercici anterior, tenint en compte que el pressupost en el seu conjunt ha crescut un 6%.

També i segons l'Informe de l'Observatori de l'Assistència Jurídica Gratuïta, el pressupost d'assistència jurídica gratuïta a Catalunya és actualment el més alt de tot l'Estat, i és també a Catalunya on es tramiten el major nombre de designacions de professionals del torn d'ofici (191.767).

Quines solucions proposa per que la ciutadania del territori pugui tenir un sistema de Justícia “de proximitat” que garanteixi els seus drets?

L'Administració de justícia té una gran càrrega de treball que supera la seva capacitat de resolució i Catalunya presenta una taxa de congestió molt elevada. Què podem fer entre tots i totes per a millorar el funcionament de la Justícia? Incorporar més jutges i fiscals al sistema, digitalitzar els tràmits processals per poder ser més àgils, fomentar els ADR o l'especialització dels jutjats i tribunals i la comarcalització de les jurisdiccions especialitzades.

En relació a la justícia de proximitat aquest és un concepte que va néixer amb l'objectiu de promoure la millora de l'Administració de justícia en el primer esglaó de l'organització judicial, prioritzant la rapidesa de la resposta judicial sense que això suposés minvar la seva qualitat.

Aquest primer esglaó en l'organització judicial en les grans ciutats permetria que aquells assumptes de menor entitat i complexitat, en l'ordre civil, penal i contencions administratiu, fossin enjudiciats per jutges de proximitat especialitzats en la patologia processal pròpia de les grans ciutats. Els jutjats de proximitat permetrien així mateix alleugerir la càrrega de treball dels jutjats de primera instància i instrucció, els quals deixarien de conèixer aquells assumptes de menor complexitat.

I pel que fa als operadors jurídics del territori, quins programes de suport tenen previstos de posar en marxa?

La relació amb els operadors jurídics la trobem regulada als diferents convenis que recullen la prestació d'assistència jurídica gratuïta, el torn d'ofici, el finançament, els mòduls de compensació, la tramitació, l'ús de l'expedient electrònic, i l'ús de la llengua catalana.

Actualment tenim diversos aspectes de treball i col·laboració amb l'ICAT com ara el Fòrum del que parlàvem al principi de l'entrevista, l'encaix del torn d'ofici en la Barnahus, la implementació definitiva de la tramitació de l'expedient electrònic de les sol·licituds de justícia gratuïta o la defensa de l'ús del català.

L'ICAT reivindica un torn d'ofici digne en condicions de treball i remuneracions

Amb motiu del Dia de la Justícia Gratuïta

Jornada reivindicativa a l'ICAT amb motiu de la celebració del Dia de la Justícia Gratuïta el passat 12 de juliol. Aquest ha estat, sens dubte, un any en que les veus de l'advocacia institucional s'han fet sentir més que mai. Des de l'ICAT, com a part del Consell de l'Advocacia, hem reclamat i lluitat activament per aconseguir acords amb la Generalitat per revisar els mòduls de pagament i per unes condicions de l'exercici d'aquest servei d'acord amb els drets que ja gaudeixen altres professionals.

Perquè si la justícia gratuïta és clau per garantir el dret de defensa dels col·lectius més desfavorits, els professionals que l'exerceixen també són indispensables i per tant cal tenir en compte les seves reivindicacions, que des de l'ICAT seguirem defensant i visibilitzant.

Per commemorar aquesta diada es van programar al Col·legi diferents activitats. Aquest any els advocats amb més anys d'exercici al torn d'ofici han estat els companys Josep Tomàs París i Emilio Garabatos Miquel, a qui la Junta de Govern va lliurar un diploma de reconeixement.

El mateix dia 12 de juliol es va organitzar a la seu del Col·legi una roda de premsa amb mitjans locals amb declaracions de la degana Estela Martín i del copresident de la Comissió del TOAD, Lorenzo Santos. Estela Martín va reclamar "unes condicions de treball dignes per als advocats del torn d'ofici, que presten un servei públic per pura vocació, molts cops en situacions de treball molt complicades i amb uns nivells de remuneració

molt baixos". Així mateix va posar en valor la lluita constant dels col·legis de l'advocacia per aconseguir que la Generalitat millori aquestes condicions.

Per la seva banda, Lorenzo Santos, va posar l'accent en que "els advocats del torn d'ofici oferim un servei públic amb els nostres propis mitjans logístics i tècnics i amb els seus coneixements, però aquest esforç no té una compensació digna ni en espais per entrevistar-nos amb els nostres clients ni en retribucions econòmiques".

Al nostre Col·legi són prop de quatre-cents advocades i advocats els que presten el servei del TOAD, un 29% del total de col·legiats, una dada lleugerament per sobre de la mitjana catalana, que és del 26% en el conjunt dels catorze col·legis de l'advocacia de Catalunya.

Pel que fa al nombre d'actuacions de torn d'ofici a la demarcació de Tarragona durant el 2022, van ascendir a 22.003, un 5% més que l'any anterior, en la línia del creixement mitjà a tot Catalunya, que va ser del 6% (339.556 actuacions). Per àmbits d'actuació, a la demarcació de l'ICAT, el que va concentrar més assumptes de justícia gratuïta va ser el penal, amb 9.413 actuacions (43%); l'assistència a persones detingudes, amb 6.390 (29%); dret civil i família, amb 2341 (11%); normes generals, amb 1908 (9%); violència masclista, amb 1385 actuacions (6%); dret laboral, amb 322 (1,5%); i contencions administratiu, amb 205 (0,9%).

Declaracions d'Estela Martín, degana del Col·legi

Lorenzo Santos, copresident de la Comissió del TOAD

El Col·legi programa un curs sobre procediment davant del Tribunal del Jurat

Els mesos de febrer i març l'Escola de Pràctica Jurídica va organitzar un Curs sobre el Tribunal del Jurat que es va celebrar en quatre sessions i vuit ponències i al que van assistir més de setanta persones. La inauguració va anar a càrrec del vicedegà, Julio de Parellada, els presidents de la Comissió de Formació, Miguel Ángel Cilleruelo i Maria Granja, i el director de l'Escola de Pràctica Jurídica, Federic Adan.

El curs va tractar totes les fases d'un judici amb jurat, des de la competència, fase d'instrucció, preparació del judici oral, constitució i selecció del Jurat, objecte del veredict, sentència i recurs d'apel·lació i de cassació. Van intervenir com a ponents els magistrats Javier Hernández, Francisco José Revuelta i Jorge Mora; el fiscal Àngel Villafranca; i els advocats David Lanaspá, Alberto Venegas, Isaac González i Javier Prieto.

El fiscal Àngel Villafranca (centre) durant la sessió sobre la competència del Tribunal del Jurat

L'advocat David Lanaspá analitza la fase d'instrucció

La degana, Estela Martín, presenta al magistrat Javier Hernández que va impartir la ponència sobre la fase del judici oral

L'advocat Alberto Venegas (esquerra) durant la sessió sobre constitució del Tribunal del Jurat

El magistrat Francisco J. Revuelta exposa l'objecte i motivació del veredict

El magistrat Jorge Mora durant la sessió sobre el tribunal del jurat i la sentència

COMISSIONS I SECCIONS

¿A la cárcel por matar un ratón?

Marina Cañadó
Calderón

Secció de
Dret Animal
Col·legiada 2768

El revuelo causado por la última modificación del Código Penal de 2023 en lo que concierne a los delitos contra los animales ha destacado por la aparición en los medios de titulares como el de este artículo. Pero ¿son realmente ciertos? Y lo más importante ¿estamos ante un avance o un retroceso en la persecución efectiva de los delitos cometidos hacia los animales?

Nos referiremos únicamente al ámbito penal y a la última reforma, incluyendo una comparativa con las menciones de los animales en códigos penales anteriores. Hay que tener muy en cuenta que existe muchísima normativa administrativa local, autonómica y estatal que impone sanciones por acciones u omisiones que puedan menoscabar el bienestar y la integridad de los animales, además de la reciente modificación en la normativa del ámbito civil al considerarlos “seres sintientes” en el artículo 333 bis y otras disposiciones.

Para entrar en la materia que nos ocupa, plasmaremos las literalidades contenidas en el nuevo articulado para más tarde conocer de dónde venimos y valorar la utilidad de esta modificación:

TÍTULO XVI bis De los delitos contra los animales

Las novedades que podemos destacar son las siguientes:

- 1) Título propio en el código y nueva ubicación en el 340 bis y siguientes.
- 2) Aumento de las penas máximas de prisión de 1 año a 1 año y medio sin resultado de muerte y de 1 año y medio a 2 años para el resultado de muerte.
- 3) Alternativa entre prisión o multa.
- 4) Aparición del animal vertebrado silvestre.
- 5) Exigencia de tratamiento veterinario.
- 6) Prohibición de tenencia de armas.
- 7) Alternativa de trabajos en beneficio a la comunidad para delito leve.
- 8) Responsabilidad penal de la persona jurídica.
- 9) Medidas cautelares sobre titularidad y cuidado.

10) 5 agravantes adicionales: autor propietario o cuidador, ánimo de lucro, medio para coaccionar a actual o anterior pareja, hecho en evento público o difusión mediante TIC, uso de medios no selectivos y presencia de persona vulnerable.

11) Modificación del término *explotación sexual* (que no requería lesión) al término actos sexuales (requiriendo lesión).

Antes de realizar la comparativa y valoración, tomemos un instante para recordar de dónde venimos, plasmando cronológica y literalmente las menciones más destacadas que el Código Penal español ha tenido respecto a los animales:

- **848 ÚNICAMENTE PROTEGIENDO LA INTEGRIDAD DE LAS PERSONAS.** Art. 482.2

- **1928 ÚNICAMENTE EN EL ÁMBITO PÚBLICO.** Art. 810.4

- **1995 INTRODUCCIÓN DE LA CRUELDAD E INHABILITACIÓN.** Art. 631, Art. 632 y Art. 337

- **2003 INTRODUCCIÓN DEL ENSAÑAMIENTO Y DEL ABANDONO.** Art. 337, Artículo 631.2. y Artículo 632.2

- **2010 CORRECCIONES TÉCNICAS PARA UNA MAYOR APILCABILIDAD COMO SUPRESIÓN DEL ENSEÑAMIENTO Y OTROS.** Artículo 337, Artículo 631.2 y Artículo 632.2

- **2015 EXTENSIÓN DE LA PUNITIVIDAD, EXPLOTACIÓN SEXUAL SIN LESIONES, ENSAÑAMIENTO COMO AGRAVANTE.** Artículo 337.1 y Artículo 337 bis

Tal como hemos podido ver, en materia penal, hemos pasado de menciones únicamente destinadas a proteger la integridad física de las personas (art. 482.2 CP 1848) a considerar como bien jurídico protegido el bienestar y la integridad de los animales. Asimismo, se ha puesto el foco en el ámbito privado y no sólo en el público, introduciendo la pena de inhabilitación. Se han hecho correcciones técnicas como que el ensañamiento pase a ser una agravante no un requisito del tipo básico, lo cual conllevaba impedimentos en la tipicidad de la mayoría de malos tratos.

Ahora ya sí, nos situaremos en la modificación efectuada en 2023 y responderemos a las preguntas del encabezamiento: ¿a prisión por matar un ratón?

Esto tiene que ver con la introducción del concepto de animal vertebrado no domesticado, amansado o que viva temporal o permanentemente bajo el control humano. Es decir, silvestre. Ejemplos prácticos de los que se pueden cruzar en el camino del ser humano y puedan ser objeto de lesión o muerte por invadir viviendas o inmediaciones serían lagartijas, peces, sapos, ranas, serpientes, palomas, ratones, ratas, zorros, erizos, ardillas, murciélagos, entre otros. Así pues, las probabilidades de que esto ocurra dependerán de la reacción de la persona, su educación y sensibilidad, entre otros factores.

La mera lesión de un animal de este tipo que requiera tratamiento veterinario - podría discutirse si queda excluida la tristemente habitual práctica de arrancar la cola a una lagartija debido a que ésta vuelve a crecer por sí sola - conlleva una pena de prisión de tres a doce meses o multa de tres a seis meses, además de la pena de inhabilitación especial de uno a tres años. Si hay agravantes como el uso de instrumentos - se ha mencionado con frivolidad el uso de una escoba, palo y cabría averiguar sobre el uso de una zapatilla o efectuar un pisotón - o la presencia de un menor, la pena se impondría en su mitad superior, lo cual elevaría la horquilla de prisión a entre 9 meses y 1 año.

Debemos recordar la posibilidad de optar por la pena de multa, lo cual sospecho que dejará sin efecto la posible entrada a prisión de muchas personas, aunque sean reincidentes y no cumplan los requisitos del artículo 80 CP y siguientes para la suspensión de la ejecución de condenas.

Así que, en conclusión, debido a que las penas de prisión no superan los 2 años y a que se puede optar por una multa, resulta remotamente difícil ingresar en prisión por matar un ratón con una escoba, aunque no se cumplan los requisitos de suspensión.

¿Estamos ante un avance o un retroceso en la persecución efectiva de los delitos cometidos hacia los animales?

Las entidades animalistas y abogados especializados en materia animal hemos concluido con preocupación que nos encontramos ante un claro retroceso. No solamente en el ámbito penal sino también debido a la promulgación casi en paralelo de la conocida como Ley de Bienestar Animal (Ley 7/2023, de 28 de marzo, de protección de los derechos y el bienestar de los animales) que también es digna de análisis por sus carencias.

En materia penal, en primer lugar, se señala que se ha despenalizado la zoofilia sin lesiones, lo cual sería inexacto puesto que la zoofilia sin lesiones nunca ha sido delito, ya que el término utilizado era explotación sexual y ello, si lo equiparamos con la explotación sexual a seres humanos, requiere ánimo de lucro, lo cual no sucede en las relaciones sexuales privadas entre propietarios o cuidadores y animales. Lo que sí que me parece un retroceso es que, ya que cambiaron el término explotación por actos de carácter sexual, podrían haber especificado que éste no requiere haber causado lesión, siguiendo la doctrina que se posiciona en que los animales son como los niños, que no tienen capacidad de comprender ni evaluar y, por lo tanto, de consentir. Además, no olvidemos que el término de explotación sexual podía haberse relacionado con la cría para venta de cachorros, lo cual, a mi parecer, podría suponer perfectamente un maltrato punible no solamente administrativamente sino tam-

bién penalmente cuando se efectúa de manera indiscriminada.

En segundo lugar, una de las peores medidas es la posibilidad de que la pena de multa pueda ser solicitada como alternativa a la de prisión. Esto supone una novedad palpable respecto a anteriores redacciones y tristemente contribuye de una forma demasiado contundente a la imposibilidad de encarcelar a los delincuentes. Además de que el efecto disuasorio de la posible entrada a prisión se desvanece por completo. Si se me permite la analogía y a riesgo de meterme en un aprieto, esto me recuerda un poco a la promulgación de la conocida como Ley del Sólo Sí es Sí puesto que ha ampliado y agravado la horquilla máxima de las penas pero ha ofrecido estrategias para que algunas conductas que en el pasado eran punibles ahora hayan sufrido una rebaja considerable con las ya conocidas excarceraciones o revisiones de condena que se cuentan ya por miles.

En tercer lugar, la pena máxima asciende a 2 años. Siendo que, por una diferencia de 1 día no da lugar a impedir la suspensión de la efectiva entrada en prisión. Lo cual, junto a lo anteriormente mencionado, añade frustración a los que albergamos siempre la esperanza de un mundo donde se pague caro no respetar animales.

En cuarto lugar, podemos alegrarnos del aumento de agravantes, sobretodo, personalmente, las que conciernen a la autoría perpetrada por el propietario del animal, lo cual es lo que sucede en la mayoría de los casos. Pero a pesar a la mejora en términos de cantidad, las agravantes deberían tener la función de castigar con mayor contundencia y en cambio, tienen la misma consecuencia que la aplicación del tipo básico: eludir la entrada a prisión.

En quinto lugar, el tipo de lesiones tienen que requerir un tratamiento veterinario lo cual antes no era así puesto que únicamente se mencionaban las lesiones sin ninguna mención adicional. Además, no encontramos mención alguna al maltrato sin lesiones, lo cual en redacciones anteriores podía dar lugar a tener en cuenta posibles daños psicológicos.

En sexto y último lugar, a pesar de introducir una mención respecto a la posibilidad de que el juez pueda imponer medidas respecto a titularidad y cuidado, éstas son meramente cautelares. No se hace mención de medidas definitivas de decomiso, lo cual supone que el propietario condenado pueda solicitar que se le restituya el animal tras cumplir su condena, sin que nadie se lo pueda impedir.

De todos modos y a pesar de las posibles decepciones, habrá que estar al tanto de las sentencias que dicten los juzgados de lo penal para ver si es posible utilizar estrategias para construir una acusación que tenga como resultado la mayor condena posible. Lo que sí que está claro, sin embargo, es que en cuanto al ejercicio de la defensa se ponen en bandeja de plata demasiadas posibilidades de impunidad.

Y para terminar, dada la crudeza de esta temática, si se me permite dedicaré este artículo a mi hermana cánida Eika que me acompañó durante mi infancia hasta su vejez y a mis hijos cánidos Leya y Luke que fueron maltratados, abandonados, rescatados y posteriormente adoptados para formar parte de mi actual familia.

Por una protección definitiva y efectiva de los animales.

Equidad versus igualdad en el deporte

Lourdes
Guivernau Aguadé

Presidenta
de la Comissió
de Dret de l'Esport
Col·legiada 1599

La publicación de la controvertida “Ley Trans” o Ley 4/2023, de 28 de febrero, para la igualdad real y efectiva de las personas trans y para la garantía de los derechos de las personas LGTBI, ha generado una larga lista de artículos de opinión con posturas confrontadas, opiniones y en última instancia regulaciones por parte de Federaciones deportivas en nuestro país que ha generado polémica sobretudo en el ámbito del deporte femenino. Ciertamente es que en pleno siglo XXI, y con la evolución de nuestra sociedad era necesario regular esta parcela para así garantizar los derechos de las personas LGTBI, erradicando las situaciones de discriminación. En el ámbito socio-jurídico esta regulación puede tener una cierta aceptación al asegurar el reconocimiento público de los derechos de este colectivo. Esta ley garantiza la igualdad de trato a las personas a las personas sean del género que sean. No obstante, en el ámbito del deporte esta materia choca frontalmente con ciertos principios que regulan el ordenamiento jurídico deportivo como la par conditio, o principio de igualdad de condiciones de los deportistas para alcanzar la victoria. Ello se ve claramente en el deporte femenino, al reivindicar las mujeres Trans (las que nacieron con sexo masculino pero se sienten mujeres) poder competir en las competiciones femeninas al identificarse con este

género. Pero lo cierto es que permitiendo que las Trans compitan en la categoría femenina no se asegura la equidad que debe fundamentar las competiciones deportivas. Si bien socialmente ha sido aplaudida y aceptada esta ley por este colectivo y en general por la sociedad consideramos que deportivamente no puede permitirse que compitan mujeres Trans en las com-

peticiones femeninas por cuestiones puramente genéticas y hormonales, ello lastima la competición. Debe estudiarse por parte de las federaciones internacionales y el COI la forma de integrar a las Trans en la competición creando una tercera categoría donde tuvieran cabida estas deportistas y compitieran en ella sin adular la competición femenina.

Ante estas situaciones paralelas las reacciones de las distintas federaciones han sorprendido al mundo del deporte, y no es para menos; no es lo mismo la competición en las categorías femeninas que en las masculinas, por una cuestión puramente genética, toda vez que las mujeres Tras aun y a pesar de sentirse mujeres y ser consideradas como tales, disfrutan de una ventaja competitiva que las nacidas mujer no tienen, al conservar algunas características fisiológicas masculinas como la fuerza, res-

sistencia o velocidad, que les proporcionan ventajas en competiciones femeninas, una vez hecha la transición y reducida en su caso la testosterona en sangre, pudiendo así alcanzar mejores marcas o logros deportivos. Ponemos como ejemplos de deportistas Trans a la nadadora Lia Thomas, la atleta Caster Semenya o la halterófila olímpica Laurel Hubbard. El deporte femenino exige una regulación de esta participación en sus compe-

titaciones, al ver limitados sus derechos y los beneficios que se obtienen en dichas competiciones, sobretudo económicos y de reconocimiento deportivo o social. Si no existe límite a la participación Trans en competiciones femeninas existirán derechos en conflicto y se sacrificará la equidad en el deporte en pro de la igualdad.

FOTO: GERARD SALA

En este aspecto el COI, en el año 2015, permitía a los atletas transgénero competir siempre que sus niveles de testosterona estuvieran por debajo de 10 nanomoles por litro de sangre durante al menos 12 meses antes de su primera competición. Tras los JJOO de Tokio 2020, se cambió el criterio por el COI, y suprimió los criterios que venía estableciendo disponiendo que debe ser competencia de cada federación deportiva “determinar de qué manera un deportista puede tener una ventaja desproporcionada frente a sus compañeros”.

El pasado mes de marzo de 2023, la Federación Española de Atletismo, siguiendo línea de la *World Athletics* (Federación Internacional de Atletismo), adoptó la postura de prohibir a cualquier mujer transexual participar en competiciones femeninas de su ranking internacional a partir del 31 de marzo, con ello impedía competir en categoría femenina a todas aquellas que hubieran pasado la pubertad masculina. Dicha prohibición

afecta a las atletas trans y a las mujeres con desarrollo sexual diferente como ocurre con la sudafricana Caster Semenya, cuyo cuerpo produce niveles inusualmente altos de testosterona que les proporciona una ventaja significativa frente a las mujeres con desarrollo normal. Sin duda esta iniciativa está confrontada con las últimas resoluciones del COI que abogan por la inclusión total sin ninguna regulación. Existen detractores de esta discriminación positiva respecto a las mujeres en favor de las trans, pero lo cierto es que el tema reviste una cierta polémica que cada federación debe regular como considere oportuno, no existiendo criterios uniformes. Junto con el atletismo hay otras federaciones españolas pioneras en sus regulaciones que también limitaron ya en 2022 la participación de mujeres trans en sus competiciones tanto internacionales como nacionales como la Federación de Natación, la de Fútbol o la de Rugby.

L'ICAT analitza la darrera jurisprudència del TSJC en matèria de propietat horitzontal

El passat dia 27 de febrer es va celebrar presencialment a l'ICAT una conferència en la que el magistrat Joan Perarnau, president de l'Audiència Provincial de Tarragona, va analitzar els aspectes més rellevants i controvertits de la darrera doctrina del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en matèria de propietat horitzontal.

D'esquerra a dreta, el magistrat Joan Perarnau i el copresident de la Secció d'Arrendaments i Propietat Horitzontal, Leandro Riquelme

Conferència sobre la nova regulació dels drets dels animals

La Secció de Dret Animal de l'ICAT va programar, el passat 17 d'abril, una conferència oberta a la ciutadania per tractar sobre el nou Projecte de llei de protecció animal, i que va ser impartida per l'advocada especialitzada en dret animal i de medi ambient, Anna Estarán.

Anna Estarán (esquerra) i Aina Paredes, membre de la Secció de Dret Animal

Régimen jurídico de los animales de compañía y procesos de familia en Catalunya

Irma Roldán Mazana

Membre de la Secció de Dret de Família
Vocal de la Junta Directiva de la Societat Catalana d'Advocats de Família (SCAF)
Col·legiada 1858

Tras el avance con la Ley 17/2021, de 15 de diciembre, sobre el régimen jurídico de los animales y hablarse y se habla de la mal llamada “custodia de animales de compañía en procesos de familia”, desearía puntualizar la situación concreta de éstos en Catalunya y en esos procesos de familia.

De este modo, dicha normativa (que modifica los arts. 90,1b. bis, 2 y 3 y 91, 92.7 y art. 94 bis, y el art. 103, 1a bis, NUNCA habla de custodia sino de “destino de los animales, del reparto de tiempos de convivencia y las cargas asociadas al cuidado del animal”, por lo que en cualquier reclamación en contexto de crisis matrimonial o de pareja, debe orientarse y reclamarse en esos términos y no en otros, que dan lugar a confusión.

Tras ello, se hace muy necesario recordar, que partiendo del principio de territorialidad (art.111-3 CCCat.) en materia y procesos de familia, NO son de aplicación los arts. 90, 91,92, y 94 bis ni el 103 del Código Civil, ni tan siquiera de forma subsidiaria, puesto que el art del 111-1 CCCat. así también lo determina y al existir normativa catalana específica relativa a los animales de compañía, tal y como se dirá más adelante.

Centrada la cuestión, cabe preguntarse ¿qué sucede con los animales de compañía cuando se produce una nulidad, divorcio, separación o ruptura de pareja estable o en cualquier contexto de crisis matrimonial en Catalunya? ¿Qué podemos reclamar sobre ellos? ¿Qué medidas pueden adoptarse?

En Catalunya hoy por hoy, se aplican los arts 233.1 y ss del CCCat. (Capítulo III sobre los efectos de la nulidad del matrimonio, del divorcio y de la separación) y en ellos, no existe base legal para reclamar y solicitar medidas en sentencia a ese destino del animal, a ese reparto de tiempos de convivencia o a las cargas

asociadas a su cuidado.

La única regulación relativa a los mismos, la encontramos en el artículo 511-1.3 y siguientes del libro V del Código Civil de Catalunya que establece que los animales están bajo la protección especial de las leyes y no se consideran cosas, de manera que sólo se les aplican las reglas de los bienes en lo que permite su naturaleza y la ley aplicable sería la catalana: Decreto Legislativo 2/2008, de 15 de abril, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de protección de los animales.

En consecuencia, para reclamar cuestiones y medidas relativas a los animales de compañía, en procesos de familia, podríamos:

Por la vía del mutuo acuerdo y a través de convenio para su aprobación en procesos del art. 777 y art. 775.2 LEC: basado en la mera voluntad reguladora de las partes al regir el principio dispositivo en esta materia y en aplicación y con respeto a la Ley de protección de los animales, y art. 511-2.3 CCCat. y el mencionado Decreto legislativo 2/2008, podría convenirse entre las partes, esos repartos de tiempos o cargas asociadas al animal (seguros, alimentación, gastos de veterinario o cualquier otro derivado de la actuación del animal). Personalmente, lo considero muy conveniente, ya no sólo por el hecho de que sea un miembro más de la familia sino también, por cuestión

de la responsabilidad civil que pueda derivarse de las actuaciones de esos animales y, por mor, del desconocido derecho preventivo que en el carácter latino, parece que brilla por su ausencia.

Por la vía contenciosa, si existe conformidad entre las partes, no veo óbice a que sea un acuerdo llegado y constatado en Sala para su aprobación en sentencia (art. 774.1 LEC) o bien por reconducción a

la vía del mutuo acuerdo (art. 770. 5ª LEC), sea posteriormente aprobado por sentencia.

En la vía contenciosa, sería posible una oposición a dichas medidas y la no adopción de medida alguna basadas en los artículos del Código Civil, pues tendríamos que esperar a que se apruebe la *Llei d'actualització, incorporació i modificació de determinats articles del Codi civil de Catalunya* (en estado de tramitación a 17 de abril de 2023, de publicación de enmiendas a la totalidad presentadas por un único grupo parlamentario). Ley que regulará precisamente, dicha materia familiar para poder reclamar medidas sobre el régimen de convivencia y cuidado, las cargas asociadas e incluso sobre la titularidad del animal de compañía, además de establecerse que no se podrá otorgar la custodia ni régimen de comunicación y estancias o deberá suspenderse si existiere, cuando exista sentencia firme por delito contra los animales con los que convivan los hijos o formen parte de su ámbito familiar.

Anterior postura la encontramos en la sentencia de la AP Barcelona 400/2022, 13 de Julio de 2022, ECLI:ES:APB:2022:8616, Número de Recurso: 203/2022 y Sentencia de AP Barcelona, sección 18ª, nº:12/2023, 12 de enero de 2023,

ECLI:ES:APB:2023:142, Número de Recurso: 446/2022.

A pesar de ello y dado que a los abogados nos toca en interés del cliente y de intentar dar solución a su problemática, podría existir una puerta abierta a que el juez entrara a valorar dichas cuestiones y medidas, sobre la base de que así lo establece la modificación de los arts. 771.2 y art 774.4 LEC, dado que en ambos casos señala: “y lo que considere procedente en relación a (...) convivencia y necesidades de los animales de compañía “ o “ el tribunal determinará, en la propia sentencia, la convivencia y necesidades de los animales de compañía ...”. Y basándose, en precisamente, las finalidades del art. 2 del Decreto Legislativo 2/2008, de 15 de abril, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de protección de los animales, es decir: alcanzar el máximo nivel de protección y bienestar de los animales, y favorecer una responsabilidad más elevada y una conducta más cívica de la ciudadanía en la defensa y la preservación de los animales, además de su art 4: obligaciones tanto de poseedores como de los propietarios y artículo 12, de determinación de las responsabilidades del poseedor y propietario del animal de compañía y también por el principio *bonum filii*, principio rector del procedimiento y medidas, en el caso de que existieran menores.

La Secció de Família acull la presentació d'un llibre sobre la criança d'aferrament en l'àmbit judicial

El passat dia 1 de juny la Secció de Dret de Família va programar una sessió en la que va assistir com a convidada la psicòloga jurídica forense Martina Morell Gonzalo, que va presentar el seu llibre “Teoría del apego y la crianza natural en los juzgados de familia” (Publicacions de la URV, 2023).

Aquesta és una monografia d'investigació que estudia la criança natural, o criança amb aferrament, com a model de cuidar i educar als més petits, basada en la Teoria de l'Aferrament. Anna Casas, presidenta de la Secció, va agrair la parti-

cipació de l'autora tot destacant que “hem tingut l'oportunitat d'obrir un debat per opinar i compartir afers relacionats amb les pericials psicològiques als procediments de família, així como prendre nota de les seves recomanacions, tenint en compte que avui dia i en la pràctica judicial encara hi ha molt desconeixement del tema”.

Al finalitzar la sessió, l'autora va regalar un exemplar del llibre a la biblioteca, que ja està disponible per a la seva consulta.

Presentació de llibre organitzada per la Secció de Dret de Família

COMISSIONS I SECCIONS

Entra en vigor la implantació d'un canal de denúncies per a empreses

La Secció de Compliance va organitzar una sessió informativa per tractar sobre aquesta novedosa disposició

El passat mes de març va entrar en vigor la *Ley 2/2023, de 20 de febrero, reguladora de la protecció de las personas que informen sobre infracciones normativas y de lucha contra la corrupción* que obliga a tots els organismes de més de 50 persones treballadores i a tota l'administració pública i fundacions públiques i privades a tenir, abans del 13 juny, un sistema intern d'informacions on es pugui alertar d'incompliments normatius que els hi puguin afectar (aquelles organitzacions d'entre 50 i 250 persones tenen un termini ampliat fins al dia 31 de desembre). Aquest sistema ha de complir una sèrie de requisits tècnic-jurídics a fi i efecte que tingui validesa i tot i que es pot gestionar per una persona externa, en la majoria dels casos cal que una persona de l'organització es faci càrrec de la tramitació de les informacions.

Per analitzar tota aquesta casuística la Secció de Compliance

D'esquerra a dreta Fruitós Richarte, Ona Mallafré, José Luis Torrecilla i Haidé Costa

Penal va programar una jornada el dia 18 de maig que va ser impartida pel Sr. Fruitós Richarte, exmagistrat, per la Sra. Ona Mallafré, experta en compliment normatiu i pel Sr. José Luis Torrecilla, advocat. Va presentar la sessió la presidenta d'aquesta Secció, Haidé Costa.

L'ICAT analitza la pràctica judicial de la divisió de la cosa comuna

El passat dia 17 de maig la Secció de Dret Civil va programar una activitat formativa sobre els aspectes pràctics dels efectes de la divisió de la cosa comuna. La sessió va ser impartida per Josep Maria Sabater Sabaté, lletrat de l'Administració de Justícia i Doctor en Dret per la Universitat Rovira i Virgili.

Josep Maria Sabater (esquerra) i Manuel Sosa, president de la Secció de Dret Civil, durant la presentació de la conferència

La Comissió d'Igualtat organitza una conferència sobre la jurisprudència de la justícia europea en matèria de discriminació

Dies previs als actes de commemoració del Dia d'Europa que se celebra el 9 de maig, la Comissió d'Igualtat va convidar a la Sra. María Lourdes Arastey Sahún, jutgessa del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i experta en jurisdicció social i en igualtat de gènere, a impartir una conferència en la que va analitzar les sentències més rellevants dictades per aquest tribunal en matèria de discriminació, posant el focus en la discriminació per nacionalitat, raó de llengua, sexe, origen ètnic, orientació sexual, discapacitat, edat o religió, entre altres situacions. La presentació de la formació va anar a càrrec de Fina Méndez, copresidenta de la Comissió d'Igualtat i Conciliació.

D'esquerra a dreta, María Lourdes Arastey i Fina Méndez durant la conferència celebrada a l'ICAT

La Secció de la Segona Oportunitat reclama un nou jutjat mercantil amb el suport de l'ICAT

Davant de la situació “molt propera al col·lapse” que viu l'únic jutjat d'aquesta especialitat que hi ha a la demarcació, i que es preveu que s'agregui en la segona meitat d'aquest 2023, l'ICAT ha reclamat davant de la Conselleria de Justícia i del Ministerio de Justicia la creació d'un segon jutjat mercantil a Tarragona,

La petició s'ha instat arran d'una iniciativa de la Secció de Segona Oportunitat, liderada per Lluís Badia i Jaime Campá, que alerta que els assumptes d'aquesta matèria, que se substancien en aquest jutjat, s'estan incrementant notablement per efecte de la turbulenta situació econòmica. Un increment de casos que s'afegeixen a una saturació que ve de lluny. Per il·lustrar-ho amb xifres, el 2022 van entrar al jutjat mercantil de Tarragona 750 expedients de Segona Oportunitat, 300 dels quals entre l'1 de setembre i el 23 de desembre. Un fet que fa pensar que aquest any es podria arribar al miler, molt per sobre dels 450

que estableix el Ministerio de Justicia com a volum màxim.

L'ICAT s'ha posat en contacte tant amb la Conselleria com amb el Ministerio per reclamar-los una solució a aquesta problemàtica que afecta als dret a la justícia efectiva dels ciutadans, i més en un àmbit, com és de les empreses i autònoms en dificultats, en el que la lentitud judicial pot agreujar molt la situació de societats que molts cops pengen d'un fil.

La degana de l'ICAT, Estela Martín, considera que “els volums que tenim a Tarragona justifiquen sense cap mena de dubte que les administracions hi posin remei amb un segon jutjat mercantil”. Martín denuncia el “greuge comparatiu” que suposa que “algunes demarcacions amb menys volums de casos i menys activitat empresarial comptin amb dos jutjats mercantils, mentre que aquí només en tenim un”.

La nova regulació d'accés a la vivenda analitzada en una conferència a l'ICAT

La Secció de Dret Processal Civil va organitzar el passat dia 1 de juny una conferència per analitzar les principals novetats de la Llei 12/2023, de 24 de maig, per al dret a la vivenda que va entrar en vigor el dia 26 de maig. Aquesta disposició introdueix nombrosos canvis a la regulació fins al moment establerta, per exemple sobre els límits als preus del lloguer, regulació de zones tensionades, desnonaments, bonificacions a l'IRPE, grans propietaris, recàrrecs per habitatges buits, etc.

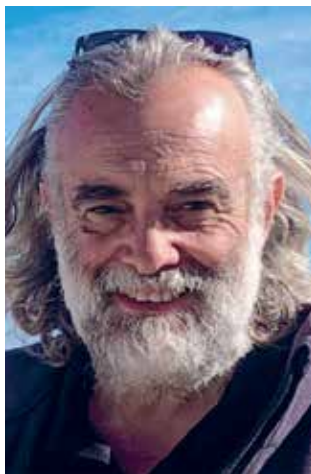
La sessió va anar a càrrec de la Sra. Elga Molina, doctora en Dret i assessora jurídica del Servei Municipal de l'Habitatge de Tarragona. Autora de diversos llibres i col·laboradora habitual de en diverses revistes, ha treballat també com assessora jurídica en dret immobiliari per diverses entitats com l'Ajuntament de Barcelona, Amnistia internacional i la Càtedra d'habitatge de la URV, entre d'altres.

Elga Molina amb Javier Iborra, president de la Secció de Dret Processal

ACCIÓ SOCIAL

“Els problemes del territori són problemes de tothom, i tots hem de posar de la nostra part per buscar les solucions”

En aquesta edició dedicarem l'apartat d'acció social a una de les entitats d'iniciativa social més activa del nostre territori. Ens referim a la Fundació Ginac, que treballa en l'àmbit de la inserció sociolaboral de les persones amb discapacitat i/o trastorn mental i d'altres col·lectius vulnerables, així com amb la gent gran de la comarca de l'Alt Camp, i amb les seves famílies. LICAT forma part del patronat d'aquesta Fundació des de l'any 2006.

Parlem amb José Carlos Eiriz, director general de l'entitat. És llicenciat en Ciències Econòmiques, té una dilatada experiència laboral, de més de 30 anys, en direcció d'organitzacions d'iniciativa social, promovent la inserció laboral i social de persones i col·lectius amb necessitats de suport. Per fer-ho ha creat nombrosos centres i serveis, innovant en els sectors en els que treballa. És també el director general de Fundalis, un grup d'entitats independents que treballen conjuntament per millorar la seva gestió i l'impacte social de les comarques del Tarragonès, el Baix Penedès i l'Alt Camp, juntament amb les administracions i les empreses, oferint serveis de qualitat en el territori, compartint recursos, posant en comú el coneixement i el talent i avançant, des de la independència de cada organització, a una realitat interdependent, molt més motivadora i eficient.

Ginac té el seu origen l'any 1979 com una associació, amb la finalitat d'atendre als infants amb discapacitat i les seves famílies. A dia d'avui, afortunadament, l'Administració destina moltes més ajudes a les entitats del Tercer Sector, però de ben segur que són insuficients. Quines mesures creu que s'han d'aplicar per garantir la viabilitat d'institucions com la vostra?

Quan l'antiga Associació Ginesta es va posar en funcionament, no hi havia pràcticament suport públic, ja que encara no disposàvem de les lleis que atorguen uns determinats drets a totes les persones i a les persones amb discapacitat en particular.

Actualment el problema ja no són els drets, sinó l'exercici d'aquests drets. M'explico: la constitució ens atorga a tots els ciutadans el dret al treball, o el dret a una vida digna, i en canvi hi ha moltes persones que no tenen opcions per accedir a una feina, o no disposen d'un lloc on viure. En el cas de les persones amb discapacitat i/o trastorn mental, l'exercici dels drets és encara més deficitari: existeix el dret subjectiu a una plaça en un servei assistencial o residencial, però no hi ha places o no es doten adequadament els pressupostos; existeix el dret a una vida autònoma, però sense els recursos econòmics necessaris aquest dret es queda en el paper; tenim dret al treball, però alhora els índex d'atur més elevats estan en aquest col·lectiu...

Quant a les ajudes públiques, aquestes són del tot insuficients per cobrir les necessitats de les persones ateses, i sobretot per poder atendre a totes aquelles persones que encara no han pogut accedir als serveis. Cal un sistema de finançament estable, que s'actualitzi periòdicament,

i que permeti garantir uns salaris dins del sector equiparables a altres sectors com la sanitat o l'ensenyament.

La cobertura de serveis que ofereix la Fundació Ginac és molt àmplia: formació, serveis d'intermediació laboral, creació d'ocupació, centres i serveis d'atenció diürna, serveis residencials i pisos tutelats, assistència familiar,... Com ha evolucionat la demanda de serveis des dels inicis de la Fundació fins a l'actualitat?

Fa 45 anys no hi havia equipaments, no hi havia estructures de suport a les persones, no hi havia professionalització del sector... i moltes de les famílies vivien la seva realitat amb angoixa, com un càstig... sovint amagaven a aquestes persones... era una realitat ben diferent a l'actual, on existien uns drets bàsics i les necessitats a cobrir eren les bàsiques: una escola on portar als seus fills, uns "tallers" on poguessin aprendre alguna cosa i estiguessin entretinguts...

Les necessitats actuals estan molt centrades en aconseguir un lloc de treball, un lloc on viure, uns serveis assistencials de qualitat centrats en la necessitat de cada persona, serveis a domicili... i aquesta demanda és coincident amb diferents col·lectius amb els que treballam des de la Fundació: persones amb discapacitat i/o trastorn mental, joves migrants, joves amb fracàs escolar, aturats de llarga durada,...

Quins creu que seran els principals reptes i les emergències socials que des de Ginac s'hauran d'afrontar els propers anys?

Principalment considero que els quatre grans reptes que ac-

tualment tenim per davant són:

- L'envelliment de la població, tant de les persones ateses com de les seves famílies
- La manca de feina per persones amb moltes dificultats d'inserció
- L'aïllament social i la pobresa d'una capa cada vegada més àmplia de població
- La inserció laboral i social de les persones migrades, i l'acceptació per part de la societat

Entre els valors que es promouen des de la Fundació hi ha el de ser una institució que treballa per al desenvolupament d'un "territori socialment responsable". Aquest compromís amb el territori us converteix en una institució amb un ADN propi?

Sens dubte que sí! Nosaltres ens centrem en les persones, en les necessitats de cada persona al llarg del seu cicle vital, i alhora en les necessitats del territori, col·laborant amb tot tipus d'entitats, organismes, empreses i administracions, i també amb les persones que hi viuen, per tal de poder donar resposta a aquestes mancances. Això ens aporta una manera de treballar col·laborativa, en la que ens impliquem en projectes d'altres organitzacions i busquem crear sinèrgies amb tothom.

Els problemes del territori són problemes de tothom, i tots hem de posar de la nostra part per buscar les solucions.

Tot i la gestió professionalitzada de la Fundació, compten també amb l'ajuda del voluntariat

El voluntariat és fonamental per poder personalitzar els serveis i aconseguir que cadascuna de les persones a les que donem suport pugui fer realitat els seus propis objectius i desitjos, gaudint d'una igualtat d'oportunitats real, que sempre significa desigualtat de mitjans.

Tenim 5 programes de voluntariat, i actualment hi ha més de 40 persones i entitats que participen, a més de les múltiples famílies que fan de voluntàries en moltes de les activitats que portem a terme.

Avui dia la percepció dins de la societat de les persones amb discapacitat ha millorat enormement. Aquesta normalització i acceptació d'aquesta condició ha arribat també al mercat laboral?

Afortunadament aquesta percepció és cada vegada més extensa. El món laboral no és una excepció, però cal

millorar molt encara en aquest aspecte. Encara hi ha moltes empreses, i inclús administracions, que no compleixen amb les lleis que promouen la inserció laboral de les persones amb discapacitat.

De vegades és per manca d'informació, o per no comptar amb l'organització que els hi pugui donar suport en aquest camí. Si algú es troba en aquesta situació, des de les entitats de Fundalis estarem encantats de col·laborar-hi!

El Patronat de la Fundació integra diferents organismes, entitats i persones amb perfils ben diferents. Què creu que aporta aquesta diversitat al bon funcionament de la Fundació?

Quan vam crear la Fundació teníem molt clar que un dels objectius prioritaris era crear un Patronat on estigués representat el territori. Es tractava de posar en comú el coneixement, experiència i sensibilitat de diversos agents del territori per donar resposta a les necessitats presents i futures de les persones a les que ens dirigim.

I ho vam fer així perquè pensem que això és responsabilitat de tots, no tan sols un problema de les famílies, o de les administracions, sinó del conjunt de la població, ja que si qualsevol de nosaltres encara no forma part d'un dels col·lectius atesos, potser és tan sols qüestió de temps, ja que en pocs segons podem passar a patir un trastorn mental, o una discapacitat, o bé tan sols amb el pas del temps, envellirem i necessitarem alguna organització que ens presti els serveis que necessitem... i si és així, hem de poder decidir quin tipus de serveis volem.

Això fa que els serveis que oferim siguin els que voldríem per nosaltres mateixos i per tant, el grau d'exigència és molt elevat i de sentit comú.

I ja per concloure l'entrevista, quin són els projectes que tenen previst d'activar properament?

Els tres principals projectes que ens plantejem en aquest moments són la posada en marxa de nous serveis residencials per a persones amb discapacitat i joves migrants, el trasllat dels serveis assistencials i formatius al nucli urbà de Valls i la creació de nova ocupació per a persones en risc d'exclusió.

Si vols fer una donació, un patrocini o una iniciativa o llegat solidari pots fer-ho a través del compte ES57-2100-27267302-0005-3221. Si tens interès amb el voluntariat posa't en contacte amb la Fundació Ginac per correu electrònic a info@fundacioginac.org o per telèfon al 977 613 337.

La Fundació ICAT de l'Advocacia reconeix la tasca assistencial de la Fundació Ginac

El passat dia 30 de juny i dins del marc dels actes de la festa col·legial, representants de la Fundació ICAT de l'Advocacia i del Patronat de la Fundació Ginac van celebrar una reunió a la seu del Col·legi en la que també es va fer entrega, per part de l'ICAT, d'una donació a aquesta entitat de la qual el Col·legi n'és patró.

El president del Patronat de la Fundació Ginac, Anton Ferré, va agrair al Col·legi la seva aportació. La degana, Estela Martín, acompanyada del vicedegà, Julio de Parellada, i del diputat de la Junta de Govern Javier Gutiérrez, va posar en valor el projecte assistencial d'aquesta ins-

titució, "perquè entitats com la vostra treballen per garantir els drets de les persones més vulnerables i això té un valor immens, per això des del Col·legi seguirem col·laborant per que ho pugueu seguir fent possible". Pel que fa a altres línies d'ajuda

de la Fundació ICAT de l'Advocacia, el mes de juny es va obrir la convocatòria 2023 d'ajudes per formació a l'advocacia jove com a suport a l'exercici professional i especialment orientat a la formació relacionada amb àrees i temàtiques dels diferents torns d'ofici.

D'esquerra a dreta el vicedegà Julio de Parellada, el president del Patronat de Ginac Anton Ferré, la degana Estela Martín i el diputat de Junta Javier Gutiérrez

El Col·legi se solidaritza amb la lluita contra el càncer

El divendres dia 5 de maig l'Associació Contra el Càncer a Tarragona va celebrar el seu tradicional sopar benèfic en el que hi van participar un total de 287 persones i que va tenir lloc a l'Hotel Gran Palas de La Pineda. A l'acte, que va comptar amb la presència de les principals autoritats del territori, també hi va assistir una delegació de la Junta de Govern del Col·legi en la línia de suport de la nostra institució a diverses entitats i associacions que treballen en els àmbits de la salut, els serveis socials i el suport a diversos col·lectius vulnerables. Al final de la nit es van recaptar 20.880 euros, els beneficis dels quals aniran destinats íntegrament

a la investigació de la malaltia, a través de projectes de recerca oncològica. Des de l'ICAT esperem seguir col·laborant fent possible el repte marcat per aquesta associació: que el 2030 la supervivència per a qualsevol tipus de càncer sigui del 70%.

També i dins dels actes solidaris per aquesta entitat, la Coral Concordie, gestada en el sí del Col·legi de Farmacèutics i de

FOTO: COFT

l'Advocacia de Tarragona, va celebrar el dia 12 de maig un concert benèfic organitzat pel Col·legi de Farmacèutics que va tenir lloc a l'església de Sant Agustí sota la direcció de Montserrat Ríos i amb la participació de col·legiats d'ambdós col·lectius.

Companys del COFT i de l'ICAT durant el concert benèfic de la Coral Concordie

TRIBUNA JURÍDICA

¿Se puede ejercitar una acción de desahucio por impago cuando se ha ejercitado con carácter previo una acción de reclamación de rentas?

Dr. Federic Adan
Doménech

Catedràtic de Dret Processal
Universitat Rovira i Virgili

Uno de los axiomas jurídicos consagrados en el ámbito procesal se concreta en la eficacia de cosa juzgada de las resoluciones judiciales, efectos que se clasifican en una doble dimensión, formal –norma 207.2 LEC- y material –precepto 222 LEC-. De los ámbitos de la cosa juzgada, el que nos interesa respecto de la cuestión planteada es el relativo a la cosa juzgada material, pues el análisis para conceder respuesta a la pregunta formulada se concreta en determinar si es posible la incoación de un nuevo proceso vinculado a uno anterior. En cuanto a su ámbito negativo, esto es, la imposibilidad de incoar un proceso nuevo se exige la concurrencia de una triple identidad: identidad subjetiva, objetiva y temporal. El alcance de la cosa juzgada no es absoluto regulándose una serie de límites a su eficacia, que tienen como finalidad delimitar los efectos vinculantes de la sentencia, sobre tres elementos: límites objetivos -sobre qué-, subjetivos -sobre quiénes-, y, temporales -sobre cuánto tiempo-, centrando nuestro análisis en los aspectos objetivos.

De esta forma, partiendo de la inclusión en el ámbito objetivo del proceso, tanto del petitum como de la causa de pedir, deviene necesario esgrimir si los efectos de cosa juzgada se hacen extensibles a ambos aspectos. El petitum se encuentra conformado por la concreta solicitud que se dirige al órgano judicial, mientras que la causa petendi se erige como la causa o fundamento de la petición, conformada por los hechos y argumentos jurídicos del proceso -STS de 25 de mayo de 2015-. La disparidad de la causa de pedir y el petitum, entre un primer proceso en el que se solicita el pago de la renta, y un segundo en que se pretende el desahucio, se concreta en los siguientes extremos:

En primer lugar, por la alegación de fundamentos jurídicos diferentes. El TS exige, para la aplicación de la cosa juzgada material, que exista identidad no sólo de pretensiones sino también de fundamentos jurídicos, -STS de 5 de diciembre de 2013-, siendo el aplicable a la reclamación de rentas, la norma 17 LAU, mientras que el precepto de aplicación para los juicios de desahucio, el artículo 27 LAU.

En segundo lugar, por falta de identidad objetiva entre ambos procesos. Para que la cosa juzgada despliegue todos sus efectos, y, por ende, adquiera virtualidad práctica el principio non bis in ídem, debe existir una perfecta identidad subjetiva y objetiva entre el proceso anterior y el posterior. La perfecta identidad objetiva se identifica con la misma petición y causa de pedir. En primer lugar, es evidente que el petitum de ambos procesos es dispar. En el primero de ellos, se determinará la existencia de una deuda por el impago de la obligación económica, en el segundo proceso, se pretende el lanzamiento por el incumplimiento de las obligaciones contractuales y legales. Resulta evidente, en el caso que analizamos, que las consecuencias jurídicas no son las mismas y, por tanto, perece la supuesta identidad en la causa de pedir, a pesar de que los hechos causantes de los efectos jurídicos de una y otra acción sean idénticos, pues, como sostiene el TS, en su sentencia de 9 de enero de 2013, la calificación jurídica alegada por las partes, aunque los hechos sean idénticos, puede ser también relevante para distinguir una acción de otra cuando la calificación comporta la delimitación del presupuesto de hecho de una u otra norma con distintos requisitos o efectos jurídicos.

En tercer lugar, por la invariabilidad del pronunciamiento judicial anterior e inmodificabilidad de la actividad ejecutiva derivada. La cosa juzgada material no solo pretende evitar el enjuiciamiento en un nuevo proceso de cuestiones ya discutidas, sino que da un paso más, y pretende no poner en peligro la efectividad de un pronunciamiento judicial anterior que culminase con la derogación de las actividades ejecutivas derivadas de la misma. La cosa juzgada material crea una situación de plena estabilidad que no sólo permite actuar en consonancia con lo resuelto, sino que trasciende con eficacia al futuro, impidiendo reproducir la misma cuestión y volver sobre lo que inmoviblemente estatuyeron los organismos jurisdiccionales, de tal manera que no sea posible hacer efectivo en procedimientos diversos los mismos derechos anteriormente declarados, es decir, que con un nuevo litigio se sustraiga a los medios propios de cumplimiento y ejecución del proceso en que se declaró un derecho, su modo de hacerlo efectivo, vedando con ello al juez del nuevo proceso toda actividad jurisdiccional -STS de 19 de abril de 2006-.

Asimismo, en cuanto a la duda de si debía incoarse la acción de desahucio desde el momento en que existía la posibilidad de efectuarlo, también debemos manifestarnos en sentido negativo. Conforme al artículo 400 LEC, cualquier hecho o causa jurídica, en que se sustente la pretensión debe ser alegada en los escritos de alegaciones iniciales. Estas normas referidas a los plazos y temporalidad de la preclusión son definidas por el Tribunal Supremo como normas de orden público, por constituir un principio del proceso -ATS de 28 de enero de 2014- y una garantía de

seguridad jurídica -STS de 14 de octubre de 2004-. La consecuencia de esta eficacia erga omnes, se concreta en el hecho de que los presupuestos de la correcta tramitación del proceso, no pueden ni deben ser objeto de disposición por las partes -STC de 8 de junio de 1989-, porque, de lo contrario, el cumplimiento de estos requisitos procesales se dejaría al subjetivismo y arbitrariedad de alguna de las partes interesadas -STC de 16 de enero de 1989-.

“La cosa juzgada material no solo pretende evitar el enjuiciamiento en un nuevo proceso de cuestiones ya discutidas, sino que da un paso más, y pretende no poner en peligro la efectividad de un pronunciamiento judicial anterior que culminase con la derogación de las actividades ejecutivas derivadas de la misma”

Sin embargo, la propia literalidad de la norma 400 LEC excluye de su aplicación a un futuro juicio de desahucio, pues, sostiene que cuando lo que se pide en la demanda pueda fundarse en diferentes hechos o en distintos fundamentos o títulos jurídicos, habrán de aducirse en ella cuantos resulten conocidos o puedan invocarse al tiempo de interponerla, sin que sea admisible reservar su alegación para un proceso ulterior, y, en el caso analizado, lo que se pide en el primer proceso es solo la reclamación de cantidad, no el desahucio, siendo el objeto de ambos procesos distintos, lo que se pide según la norma de la Ley procesal, como ya hemos dejado patente al analizar los efectos de la cosa juzgada.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI
Facultat de Ciències Jurídiques

FORMA'T A LA URV

Grau en Dret

**Màster universitari en Advocacia
i Procura (novetat curs 23-24)**

Màster universitari en Dret Ambiental

**Màster interuniversitari
en Dret de l'Administració Pública**

**Màster universitari en Dret
de l'Empresa i de la Contractació**

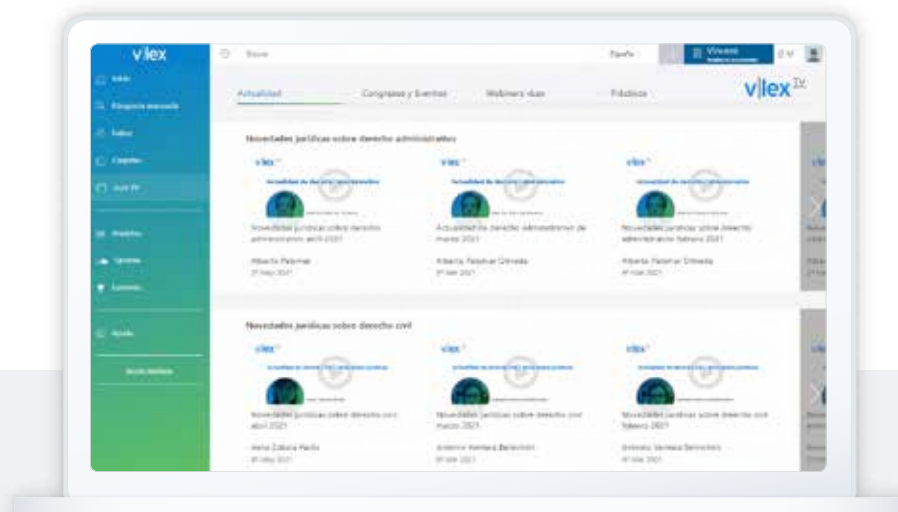
**Màster interuniversitari
en Sistema de Justícia Penal**

La plataforma de vídeo del sector legal

Presentamos la colección de vídeos más completa del mercado donde magistrados, abogados y expertos profundizan sobre temas de rigurosa actualidad.

Webinars de actualidad

La actualidad mensual en materia civil, administrativo, laboral, fiscal y mercantil.

Webinars Congresos y Eventos

Jornadas y congresos de la mano de destacados expertos.

Webinars vLex

Análisis en profundidad de cuestiones específicas en diferentes áreas del derecho.

Webinars Prácticos

El contenido práctico vLex ahora también en formato vídeo.